Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XII NR. 30 | VINERI 27 IULIE 1956 | 4 PAGINI, 25 BANI

Pe pămînturile deșelenite se coace o recoltă bogată

In zilele de 19 și 20 iulie a avut loc la Sverdlovsk consfătuirea lucrătorilor din agricultura regiunilor și republicilor autonome ale Uralului, iar în zilele de 23—24 iulie, la Novosibirsk, consfătuirea lucrătorilor din ținuturile și republicile autonome din Siberia. La aceste consfătuiri au participat conducători ai organizațiilor locale ale P.C.U.S. și ai sovietelor locale, directori de sovhoz și S.M.T., președinți de colhoz, tractoriști și combineri. La consfătuire au luat parte N. S. Hrușciov — prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., N. I. Beleaev — secretar al C.C. al P.C.U.S., M. A. Iasnov — președintele Consiliului de Miniștri al R.S.F.S.R.

In cadrul discuțiilor pe marginea raportului prezentat de M. A. Iasnov, participanții la consfătuire au vorbit despre munca ce se duce în sovhozuri, colhozuri și S.M.T.-uri în vederea recoltării și a îndeplinirii înainte de termen a planului colectărilor de produse agricole. N. S. Hrușciov a rostit o amplă cuvîntare, primită cu căldură de cei prezenți, în care a dezbătut o seamă de probleme importante ale agriculturii legate, mai ales, de dezvoltarea noilor regiuni agricole din Răsărit.

In intervalul dintre cele două consfătuiri, N. S. Hrușciov și N. I. Beleaev au vizitat cîteva raioane agricole din Ural. Reproducem din ziarul „Pravda" relatările ziaristului V. Poleakov, care i-a însoțit pe tovarășii Hrușciov și Beleaev în această călătorie.

Pînă nu demult, stepele acestea erau pustii. Cu doi ani în urmă, Comitetul Central al P.C.U.S. a trasat sarcina ca în termen scurt să fie valorificate zeci de milioane hectare de pămînturi înțelenite și virgine, să fie însămînțate cu grîu și cu alte culturi, să se obțină de pe noile pămînturi multe sute de milioane de puduri de cereale-marfă. La chemarea C.C. al P.C.U.S., au plecat spre pămînturile înțelenite 350.000 de tineri patrioți din toate colțurile Uniunii.

...Pe aceste stepe au sosit la 21 iulie N. S. Hrușciov, prim-secretar al Comitetului Central al P.C.U.S. și N. I. Beleaev, secretar al Comitetului Central al P.C.U.S. Ei străbat cîmpurile din raioanele Dombarovsk și Adamovsk situate în sud-estul regiunii Cikalov. Pe ambele părți ale drumului se întind lanuri de grîu. Semănăturile unduiesc aidoma unei mări. Cît cuprinzi cu ochii, numai grîu și iar grîu. Doar pe alocuri, masivele de grîu sînt întrerupte de fîșii verzi de mei și porumb.

Tovarășul Poleanski, secretarul comitetului regional de partid din Cikalov, care îl însoțește pe tovarășul Hrușciov, arată că anul acesta în noile sovhozuri prețul de cost al unui chintal de cereale va fi de 13—18 ruble. Recolta din 1956 va recupera toate cheltuielile făcute de noile sovhozuri. Aici se simte deosebit de intens cît de înțeleaptă și prevăzătoare este politica partidului în domeniul valorificării pămînturilor înțelenite și virgine.

Se ivesc pămînturile sovhozului cerealier Buruhtalsk. N. S. Hrușciov este întîmpinat de muncitorii și muncitoarele acestei tinere gospodării. In numele lor, mecanizatorul Taranet urează bun-venit oaspeților, oferindu-le pîine și sare. Pîinea, mare, albă și pufoasă întruchipează parcă bogăția pămînturilor deșelenite.

Acolo, pe cîmp, se înfiripă o discuție prietenească. Muncitorii povestesc despre viața lor, despre succesele obținute, despre faptul că anul acesta sovhozul va da statului cîteva milioane de puduri de cereale. Ei mulțumesc Comitetului Central al partidului pentru că le-a arătat calea dreaptă spre mărirea producției de grîne.

In sovhozul „Al XIX-lea Congres al partidului" au venit în întîmpinarea lui N. S. Hrușciov sute de muncitori și specialiști. Urcînd la tribuna improvizată din două autocamioane, tovarășul Hrușciov a spus:

— Sovhozul vostru e minunat. E îmbucurător că ați creat o gospodărie atît de bună într-un singur an. Aceasta arată ce lucruri sînt capabili să săvîrșească oamenii sovietici conduși de Partidul Comunist. Permiteți-mi să vă felicit, în numele C.C. al P.C.U.S., pionieri ai valorificării pămînturilor înțelenite! Voi ați răspuns primii la chemarea partidului și ați pornit la o muncă grea, ați plecat acolo unde v-a chemat partidul. Am mers prin lanurile voastre și acuma vă vorbesc din suflet: nu am cuvinte să exprim bucuria care ne-a cuprins cînd am văzut grînele. Au fost și sceptici care nu credeau în posibilitățile pămînturilor înțelenite. Dar iată că au trecut doi ani și acuma constatăm rezultate uimitoare, vedem grîne minunate. Recolta de anul acesta îi va da gata pe sceptici. Vă doresc să stringeți fără pierderi recolta, să dați patriei mai multe grîne.

In discuția cordială care s-a înfiripat, noii locuitori au vorbit despre viața lor, despre greutățile pe care le mai întîmpină. Ei au arătat că Ministerul Sovhozurilor rezolvă multe probleme prea încet, nu acordă atenția cuvenită construcțiilor, asigurării sovhozurilor cu apă. Apa trebuie adusă de departe. Cînd cineva spune că nu sînt materiale de construcție suficiente, tovarășul Hrușciov remarcă:

— Voi trebuie să construiți, și să construiți bine. Cînd omul va avea o casă bună, își va alcătui o familie și va prinde rădăcini adînci pe locul nou. Acum construiți numai din lemn. Nu e bine! In locurile acestea lipsite de păduri, lemnul prețuiește cît aurul. De ce să nu folosiți stuful ca material de construcție? Este un material rezistent, ușor și durabil. O casă construită din stuf va dura vreme îndelungată. Trebuie organizată producția de plăci prefabricate din stuf. Astfel se pot construi case foarte repede.

V. POLEAKOV

(continuare în pag. III-a)

Un eveniment artistic de seamă

PETRU COMARNESCU

In sala Dalles, se deschide mîine Expoziția de artă plastică sovietică, ce constituie una dintre cele mai însemnate manifestări artistice de la noi, în ultimii ani. Atît prin tematica lucrărilor expuse cît și prin măiestria lor, prin varietatea, bogăția și expresivitatea ce le întîlnim la tot pasul, cînd privim creațiile artiștilor din marea țară a constructorilor comunismului, putem cunoaște mai temeinic înaltele preocupări și năzuințe ale realismului socialist.

Expoziția cuprinde numeroase lucrări de pictură, sculptură și grafică, datorite atît maeștrilor artei sovietice cît și unor artiști mai tineri, astfel că ea ne oglindește în mod semnificativ evoluția creației artistice din țara vecină și prietenă. Laolaltă cu bogăția tematică, ce ne arată unele din cele mai interesante aspecte din viața popoarelor sovietice, ni se impune măiestria unora dintre artiști și stăruitoarele căutări ale altora mai tineri. Demn de reținut este faptul că expoziția cuprinde lucrări de maeștri, ca și de începători (chiar și lucrări de diplomă), lucrări de diferite genuri și pentru care sînt folosite mai toate tehnicile și modalitățile de expresie ale artelor plastice, precum cuprinde producția artiștilor din numeroase republici unionale. Toate acestea asigură vizitatorilor expoziției o cunoaștere mai largă și mai temeinică a străduințelor creatoare din U.R.S.S.

Pictura expusă cuprinde mari compoziții cu teme din activitatea colhoznicilor, sau a acelora care construiesc uriașele fabrici, scene istorice din vremuri mai îndepărtate sau din vremea revoluției, episoade din lupta pentru apărarea patriei, precum și picturi de gen, portrete, naturi moarte, peisaje. Maeștri ca A. M. Gherasimov, V. A. Serov, S. V. Gherasimov, V. V. Meșkov, F. P. Reșetnikov, V. P. Efimov sînt prezenți prin portrete, peisaje, picturi de gen, lucrate cu o deosebită adîncire și forță expresivă.

Despre această însemnată expoziție se vor scrie critici mai amănunțite, așa cum se și cuvine unei manifestări atît de ample și variate. In aceste prime cuvinte, mai mult de semnalare, nu putem decît sugera o mică parte din lucrări și nici stărui asupra lor.

La grafică, avem numeroase aqua-forte, tempera, desene în creion și peniță etc. și nu puține sînt aici contribuțiile maeștrilor artei sovietice, A. M. Gherasimov, E. A. Kibrik sau ale grupului Kukriniksi, al cărui membri expun individual și picturi în ulei, mai ales remarcabile peisaje. Ilustrațiile grupului Kukriniksi la „Don Quichotte", acelea ale lui E. A. Kibrik la „Taras Bulba", ale lui A. M. Laptev la „Suflete moarte", ale lui D. A. Dubinski la o nuvelă de Cehov constituie dovezi ale măiestriei la care au ajuns în grafică artiștii sovietici și strălucite pilde ale stăpînirii diferitelor tehnici.

Sculptura este bogat reprezentată, avînd în frunte lucrările unor maeștri ca decedata Vera Muhina, ca N. V. Tomski și E. V. Vucetici. In afară de o reducție a faimoasei compoziții „Muncitorul și colhoznica", Vera Muhina este prezentă, împreună cu un colectiv de sculptori, prin marea compoziție „Vrem pace!" (1950).

Portretul în marmoră al lui Lenin, portretul în bronz al unui muncitor polonez și un altul al unui miner francez, precum și capul de femeie în marmoră — lucrările marelui sculptor N. V. Tomski — dovedesc însușirile cu adevărat plastice ale artistului, care ajunge la o expresivitate tipică, folosind cu sensibilitate și iscusință virtuțile materialelor în care lucrează. Din opera sculptorului E. V. Vucetici avem, în afară de o reducție a statuii „Ostașul eliberator" de la Berlin, monumentala figură a Zoiei.

Interesantă prin expresivitatea ei, prin modul logic de a trata materialul, este sculptura în lemn, înfățișînd un tip de bătrîn din valea Gaidarului, lucrarea lui T. G. O. Mamedov. Remarcabil este și portretul din tinerețe al lui Lenin, lucrare în marmoră, plină de forță și vibrație, datorită unui colectiv alcătuit din Muhin, Aghihalov și Fedcenko.

Expoziția ne împărtășește așadar, din belșug problemele care frămîntă arta realist socialistă, precum și multe din semnificativele realizări ale artiștilor sovietici — artiști din diferite generații și din variatele medii culturale ale republicilor socialiste — cu toții însuflețiți de aceleași măreațe țeluri sociale și estetice.

La arla de treier

La aria de treier a colhozului „30 let Okteabrea" din R.S.S. Moldovenească. Președintele H. Saar și brigadierul G. Momcea controlează calitatea cerealelor care urmează să fie predate la centrul de colectare

UN SPITAL SOVIETIC IN ETIOPIA

Dr. S. A. CESNOKOV

Cu peste 50 de ani în urmă, în timpul războiului italo-abisinian, guvernul rus a trimis în îndepărtata Etiopie un grup de lucrători medicali, dintre care trei medici, patru felceri și 13 sanitari. Acest grup aducea cu el 200 de lăzi cu medicamente, 25 brancarde și 12 corturi sanitare.

Sarcinile și scopurile nobile care au revenit reprezentanților medicinei ruse au fost îndeplinite cu succes. In continuare, Etiopia stabilește o serie de taxe vamale asupra medicamentelor sosite din Rusia și care erau distribuite populației în mod gratuit.

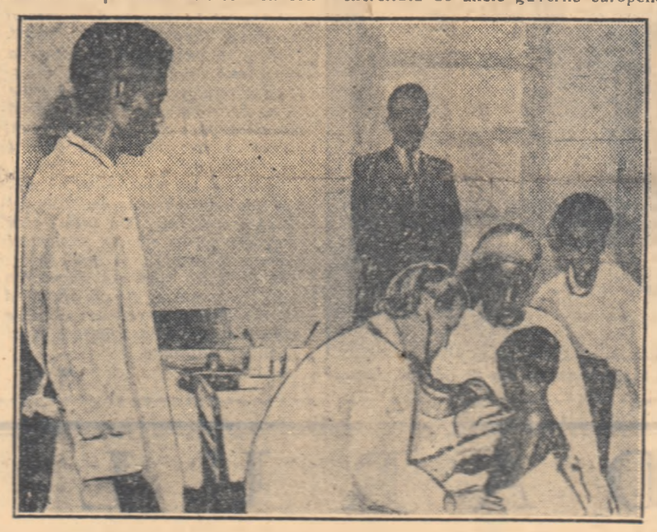

La consultație

De atunci a trecut vreme îndelungată. Și iată că în anul 1947, la rugămintea guvernului etiopian, Crucea Roșie sovietică a deschis la Addis-Abeba un spital, care funcționează și în prezent.

Îmi amintesc de prima mea călătorie în Etiopia, făcută anul trecut. Calea era lungă și trecea printr-o mulțime de orașe: Budapesta, Viena, Roma, Atena, Cairo, Khartum. Insfîrșit avionul a aterizat pe aerodromul din Addis-Abeba. Deasupra capetelor noastre, soarele strălucea orbitor. Orașul, situat pe cîteva coline, era scăldat în verdeața cactușilor, eucaliptilor și palmierilor.

Intr-un parc umbros de la marginea orașului se află spitalul Crucii Roșii sovietice. La primul etaj e policlinica și camerele anexe. La etajul II și III se află un staționar. Spitalul dispune de tot utilajul și aparatajul necesar, de un laborator și posedă multe medicamente.

Pesonalul medical sovietic — chirurgi, ginecologi, pediatri, oculiști și dermatologi — în colaborare cu medicii etiopieni, desfășoară o muncă intensă pentru tratarea și profilaxia bolilor. Ei deservesc nu numai pe bolnavii internați în spital ci fac și vizite la domiciliu. In afară de aceasta, țin conferințe și expuneri pe teme sanitare și de higenă.

Spitalul se bucură de o mare popularitate în rîndul locuitorilor din cele mai îndepărtate raioane. Mii de etiopieni vin aici pe jos sau călare pe cămile, pentru consultații. Toți sînt primiți și examinați cu cea mai mare atenție, primind toate îngrijirile necesare.

Odată, dintr-un raion îndepărtat a fost adusă o femeie care suferea de apendicită purulentă. Bolnava se găsea într-o stare gravă, cu puține șanse de scăpare. Dar medicii au hotărît s-o scape cu orice preț. Uriașa experiență acumulată de chirurgia sovietică făcea ca medicii să fie convinși că lucrul e cu putință. Au îngrijit-o zi și noapte. Și după 20 de zile de îngrijire atentă, femeia s-a însănătoșit. I-a fost redată viața, sănătatea. Vestea despre acest lucru s-a răspîndit în rîndurile populației. Rudele și prietenii bolnavei au adus mulțumiri călduroase chirurgului Kitean și tuturor colaboratorilor spitalului.

Printre pacienți sînt mulți care suferă de sifilis. Metodele moderne de tratare a acestei groaznice boli dau rezultate pozitive. Zilnic sînt aduși aici în stare gravă bolnavi care s-au tratat singuri cu planta otrăvitoare „koso". In provinciile îndepărtate, acest „tratament", practicat de unii băștinași, duce la otrăviri grave, chiar mortale. In spital acești bolnavi sînt, de regulă, vindecați.

Medicii sovietici aplică cu mult succes metodele moderne, atît în ceea ce privește stabilirea diagnosticului, cît și aplicarea tratamentului adecvat.

In afară de activitatea practică, medicii spitalului desfășoară muncă științifică, îmbogățind cercetările lor și contribuind la dezvoltarea medicinei din Etiopia. Un ajutor permanent N capătă medicii sovietici din partea populației locale. Mulți dintre aceștia au învățat să îngrijească bolnavii și acum lucrează ca colaboratori ai personalului medical.

In spital au fost organizate, cu ajutorul personalului medical sovietic, cercuri de studiu în care se duce o activitate multilaterală. Se studiază probleme sanitare, de higenă, îngrijirea bolnavilor, se învață limba rusă.

...De la mare depărtare au venit medicii sovietici în Etiopia. Ei desfășoară o intensă activitate în numele unei cauze nobile — ajutorarea unui popor prieten.

Călătorie cu avionul „TU-104"

Moscova. Aeroportul Vnukovo. Orele 5 și 50 de minute. Avionul cu reacție de pasageri „TU-104", alunecînd pe pista betonată a aerodromului, decolează aproape pe nesimțite. După numai zece minute de zbor, acele arată pe cadranul altimetrului 5, apoi 7, apoi 10 mii metri...

Avionul se îndreaptă spre Irkutsk. Turbinele duduie regulat, iar jos de tot, pe pămînt, se perindă panoramele orașelor, panglicile argintii ale apelor și șoselelor. Curînd, totul dispare sub o pătură deasă de nori. Avionul zboară cu 830 de kilometri pe oră. Dar, oricît de curios ar părea, această viteză uriașă nici n-o simți. Ai impresia că nava aeriană atîrnă nemișcată deasupra norilor albi-cenușii.

Avionul continuă să se înalțe. Pilotul Konstantin Petrovici Sapelkin, un bărbat lat în spate, îmbrăcat într-o uniformă bleu-marin cu trei trese aurii, ține cu mîini sigure manșa.

„TU-104" transportă peste 50 de pasageri. Aceștia nu sînt călători obișnuiți. La primul zbor de probă iau parte ingineri, constructori, cercetători științifici care au participat la crearea avionului cu reacție, gazetari. Ni se pare că abia ne-am suit în avion, și iată că a și trecut o oră și în urma noastră a rămas orașul Kazan. Bucătarul Dima Kirianov, îmbrăcat într-un halat alb, își face de lucru la mașina de gătit electrică, iar însoțitoarea Polea întinde fețe de mese sclipitor de albe și ne aduce micul dejun: friptură rece, pîine albă și cafea fierbinte în cești albastre, din masă plastică. Mulți dintre pasageri iau pentru prima oară cafeaua la o asemenea altitudine!

Intre timp, ne-am înălțat la peste 11.000 metri. Jos, în depărtare, se distinge un strat dens de nori albi-cenușii; poate că pe pămînt acum plouă... Termometrul fixat pe partea exterioară a avionului indică 53 grade sub zero! Iar în avion e cald și plăcut și dacă n-ar fi promoroaca ce acoperă fuselajul avionului și cabina pilotului, n-ai putea să-ți dai seama de gerul care domnește dincolo de geamurile duble ale luminatoarelor.

In avion e liniște. Adunați în jurul lui Serghei Mihailovici Egher, șeful unei secții a biroului de constructori condus de academicianul A.N. Tupolev, pasagerii ascultă cu mare atenție cuvintele sale:

— Zborul de probă dovedește că „TU-104" este un aparat excelent — spune Egher. Nu peste mult timp, acest avion va începe să transporte în mod regulat pasageri... Ce spuneți, oare le va place pasagerilor avionul nostru?

Dacă le va place? Și încă cum! Acest avion are doar atîtea calități. In primul rînd viteza. Pe urmă stabilitatea, care te face să nu simți nici o zdruncinătură, parcă ai pluti pe apă. Saloane confortabile cu tot ce le trebuie pasagerilor: fotolii capitonate, bibliotecă, garderobă, o bucătărie bine amenajată precum și un frigider pentru păstrarea fructelor și a vinurilor, o cabină medicală.

...Călătoria se apropie de sfîrșit. Cei 4.500 de kilometri care despart orașul Irkutsk de Moscova au fost parcurși în mai puțin de 6 ore. Insoțitoarea Polea se interesează la telefon cum e timpul la Irkutsk și primește răspunsul prin radistul de bord.

...Ziua se apropie de sfîrșit. Șase ore în șir am zburat în întîmpinarea soarelui și acum soarele se află în spatele nostru. La orizont, învăluit în ceața albăstruie, apare orașul.

Bine te-am găsit, Irkutsk!

I. KORNILOV

Decada literaturii și artei ucrainene

Cu prilejul aniversării centenarului nașterii marelui scriitor ucrainean Ivan Franko, între 27 august și 5 septembrie a. c. A.R.L.U.S.-ul va organiza Decada literaturii și artei ucrainene.

Decada va constitui un prilej de a face cunoscută maselor largi de oameni ai muncii din țara noastră cultura poporului frate ucrainean, înflorirea literaturii și artei sale. In acest scop în zilele decadei vor avea loc numeroase manifestări, expuneri, conferințe, șezători, seri literare etc., la care-și vor da concursul scriitori și oameni de artă din țara noastră. Manifestări speciale vor fi consacrate înfățișării relațiilor culturale romîno-ucrainene de-a lungul veacurilor.

Pregătirea desfășurării în cele mai bune condițiuni a decadei este o sarcină importantă a tuturor organizațiilor A.R.L.U.S. Consiliile regionale și raionale trebuie să-și întocmească din timp planurile de muncă, să dea dovadă de spirit de inițiativă și simț de răspundere. Organizațiile A.R.L.U.S. trebuie să colaboreze strîns cu instituțiile culturale de stat și organizațiile de masă — sindicate, U.T.M., comitete de luptă pentru pace etc., — pentru a asigura succesul deplin al manifestărilor din cadrul decadei.

Însemnări

O scrisoare

Astă toamnă am fost la Sarmisegetuza în țara Hațegului. Am vizitat muzeul păstrător al atîtor relicve de preț, am vizitat microcentrala electrică din sat, vestitoare a socialismului biruitor, apoi am pătruns în clădirea albă, marmoreeană, a școlii de șapte ani. Nu m-am așteptat, nu eram pregătit pentru uluitoarea surpriză de a descoperi aci, în lumea abecedarelor și a elevilor, unul din cele mai patetice documente omenești: o scrisoare. O scrisoare venită de la o depărtare de cîteva mii de kilometri, dinspre Soare-Răsare, de la Moscova. Mama Zoiei, mama celei mai dragi eroine a adolescenței, trimisese o scrisoare școlarilor din străvechea Sarmisegetuză. Nu era o scrisoare obișnuită, protocolară, ci una plină de înțelepciune și căldură, plină de iubire maternă și de adîncă umanitate.

Zilele trecute am citit o altă scrisoare, trimisă tot de mama Zoiei Kosmodemianskaia, de astă dată elevilor și profesorilor de la școala mixtă nr. 28 din București. E ușor de închipuit că mama vestitei eroine a tineretului primește zilnic, din toate unghiurile planetei, zeci și sute de scrisori. Cele două scrisori pe care le-am citit la un interval de cîteva luni, dovedesc că această femeie sovietică, devenită o personalitate marcantă a mișcării mondiale pentru apărarea păcii, nu cunoaște scrisul de circumstanță. Pentru inima ei mare, corespondența e un act de o gravă seriozitate, de o adîncă răspundere, de o valoare morală neprețuită.

Îmi îngădui să reproduc ca pe un document de impresionantă umanitate, scrisoarea pe care mama Zoiei a trimis-o școlarilor și profesorilor de la școala nr. 28 din București:

Multumesc din suflet pentru frumoasele lor scrisori tinerilor mei prieteni — elevilor școlii care poartă numele scumpei mele fiice Zoia, elevilor școlii mixte nr. 28 din București, precum și cadrelor lor didactice.

Aceste scrisori mi-au amintit cu drag despre vizita mea la această școală și despre fețele vesele și fericite ale școlarilor români, ale acestor copii vioi și inteligenți care reprezintă viitorul țării lor, și care au privilegiul de a transforma patria lor liberă într-o țară a bucuriei și a belșugului.

Am avut prilejul să vizitez multe așezăminte de copii din țara dvs. — de la grădinițe de copii și creșe pînă la școli medii și institute de învățămînt superior, în care este educat tineretul Romîniei noi. Pretutindeni am văzut cu cîtă grijă părintească este educată tînăra generație, cîtă atenție acordă dezvoltării ei guvernul popular. Aș vrea să spun Ligiei, Ileanei, Marilenei și Vioricăi — fetelor de o vîrstă cu Zoia mea, care mi-au trimis scrisori, cît de mult și cu cîtă perseverență trebuie să învețe ca să devină folositoare patriei lor, pentru a mulțumi patriei, prin munca lor spre binele poporului, pentru toată dragostea și atenția acordată.

Trebuie să munciți cu toate forțele, cu toată energia voastră pentru a căpăta cunoștințe trainice, pentru a vă însuși culmile științei și tehnicii înaintate, fără de care nu poți deveni un om adevărat cult, constructor al Romîniei noi democrate.

Aceasta este o sarcină grea, dar de onoare. Mi-amintesc că și Zoia mea pricepea mai greu unele materii și trudea ore întregi la rezolvarea unor probleme mai dificile, însă întotdeauna ea învingea greutățile prin sîrguință și perseverență și întotdeauna primea calificative foarte bune.

Din toată inima mea de mamă urez școlarilor, întregului tineret studios din Romînia să-și însușească cunoștințele cu aceeași dîrzenie și perseverență și să nu se oprească în fața nici unei greutăți. Sînt convinsă că ei vor îndeplini cu cinste această sarcină.

Grea, dar nobilă este și munca pedagogilor. O cunosc bine, deoarece am consacrat acestei activități peste 20 de ani din viață, fiind învățătoare. Nu există în lume o bucurie mai mare decît aceea de a crește și educa omul nou, pătruns de sentimente pline de umanitate, cinstit și brav, care este întotdeauna gata să apere libertatea și independența patriei sale.

Vă urez, dragii mei colegi de profesie, succese mari în această nobilă activitate.

Cu salutări de mamă,
L. KOSMODEMIANSKAIA

Socot că sînt cu osebire limpezi coordonatele morale ce se desprind din acest text plin de o remarcabilă nobleță sufletească. Și această mîndrie, cum de altminteri cred că sînt toate celelalte pe care mama Zoiei le trimite în tuspatru colțurile pămîntului, este mai mult decît un simplu act de corespondență poștală. Este o pagină de minunată învățătură, este îmbrățișarea îndepărtată a unei inimi mari ce se simte apropiată de inimile milioanelor de copii din lumea întreagă.

Astfel de scrisori le-aș așeza lîngă documentele cele mai de preț ale istoriei, lîngă manuscrisele străvechii biblioteci alexandrine, lîngă relicvele dramatice ale muzeului din Lidice și lîngă cele mai scumpe valori spirituale ale lumii.

PETRE VINTILA

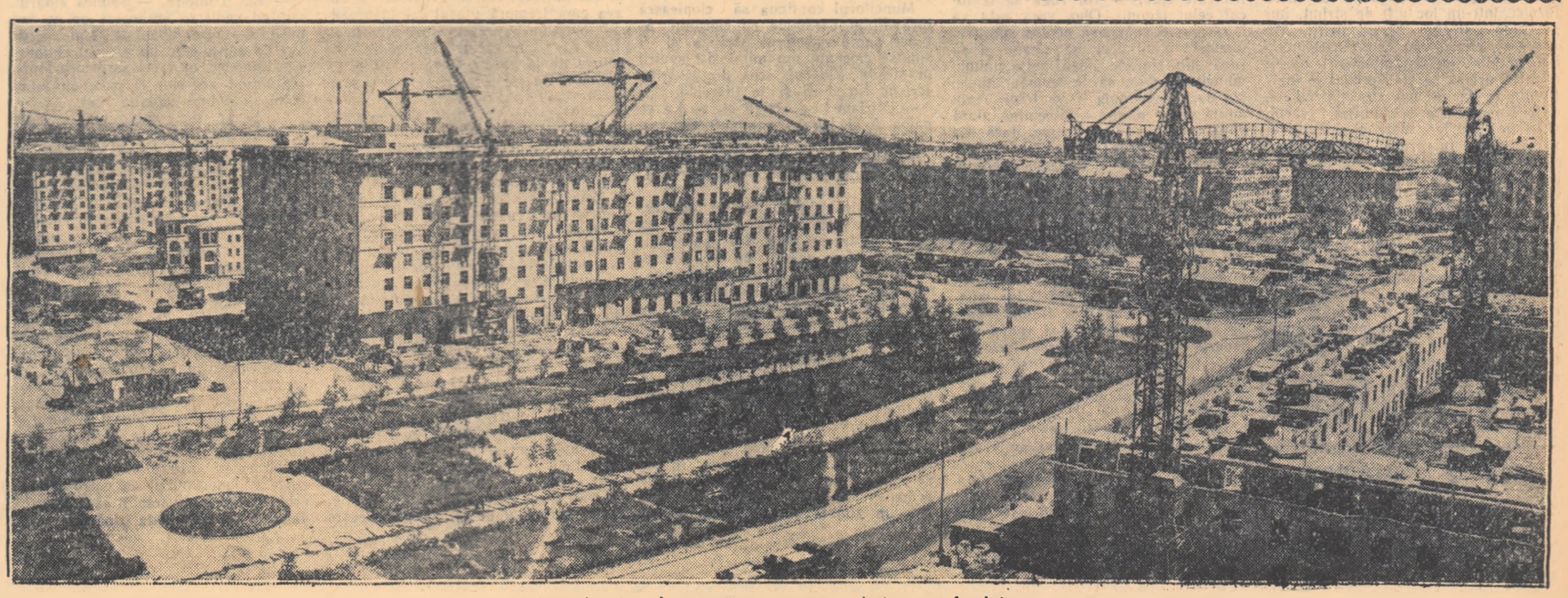

In partea de sud-vest a Moscovei se construiesc noi locuințe

LITERATURĂ-ARTĂ-ȘTIINȚĂ

I. Osisa — „Pescari leoni"

Carnet

Violoniști străini despre muzica sovietică

Muzicienii străini manifestă un interes deosebit pentru muzica și muzicienii sovietici.

Reîntors recent dintr-un turneu întreprins în U.R.S.S., cunoscutul violonist american Isaac Stern a publicat în ziarul „New York Times" un articol în care elogiază atît muzica sovietică, cît și pe minunații interpreți formați la școala rusă și sovietică. „Ceea ce m-a uimit — scrie Isaac Stern — este numărul mare de orchestre... Aproape în fiecare oraș important există o sală mare de concerte și un teatru de operă... Orchestrele interpretează bine și au muzicanți buni". Stern apreciază foarte cîduros sistemul sovietic de învățămînt muzical, subliniind grija statului sovietic pentru educarea și creșterea tinerelor talente.

Isaac Stern nu este singurul care s-a exprimat în cuvinte calde despre muzica sovietică și interpreții sovietici. O seamă de alți muzicieni americani își manifestă, de asemenea, interesul pentru viața muzicală din U.R.S.S., exprimîndu-și dorința de a vizita Uniunea Sovietică. Printre aceștia este și violonistul Jehudi Menuhin.

Filmele sovietice peste hotare

Pe ecranele cinematografelor din diferite țări ale lumii rulează numeroase filme sovietice deosebit de apreciate de spectatori. Astfel, printre cele douăzeci de filme prezentate de cinematografia sovietică la Festivalul internațional din Mexic la începutul acestui an, de un succes deosebit s-au bucurat filmele „Ordinul Ana", „Boris Godunov" și „Marea familie". Aceste filme rulează în prezent pe ecranele cinematografelor din Mexic alături de „Împlinzitoarea de tigri", „Romeo și Julietta" ș.a. În Anglia, unde a luat sfîrșit recent „săptămîna filmului sovietic" în cursul căreia au fost prezentate peste 20 de filme, rulează în prezent filmul-spectacol „Boris Godunov". La tradiționalul festival al filmului ce se va desfășura în august la Edinburg, cinematografia sovietică va prezenta filme artistice, documentare, de scurt metraj și de desen animat.

Pe ecranele cinematografelor din S.U.A. au fost prezentate anul acesta filmele: „Tăunul", „Zvăpăiata", „Romeo și Julietta", „A douăsprezecea noapte" și „Boris Godunov".

În Iran rulează în ultima vreme filmul „Pentru poporul tău", realizat de studiouri cinematografice din Baku. La Festivalul internațional de filme științifice, documentare și pentru copii, organizat în Uruguay, studiourile sovietice au prezentat filmul pentru copii „Doi prieteni" și filmele științifice „În centrul Arcticii" și „Pe urmele dușmanilor invizibili".

La Costa Rica a avut loc premiera filmului sovietic „Arena celor curajoși". Cu filmul „Arena circului", cinematografia sovietică a reluat prezentările în Chile.

În prima jumătate a acestui an au fost prezentate în China 22 filme sovietice, o bună parte din ele sînt dublate în limba chineză. Filmele „Mama", „Poveste neterminată" ș.a. vor fi prezentate la festivalul filmului sovietic ce se va desfășura în toamna aceasta în China.

La Berlin a avut loc premiera filmului „Soldatul Ivan Bronkin". În R.D. Germană rulează totodată și alte filme sovietice, printre care: „Zvăpăiata", „Fantomele părăsesc piscurile" ș.a., iar în R.F. Germană sînt prezentate filmele „Pe arena circului" și „În ghețurile oceanului". În Etiopia, Somalia și Eritreea rulează filmul „Romeo și Julietta".

La Roma, a fost prezentat în premieră „Zvăpăiata".

Filmele „Romeo și Julietta", „Poveste neterminată", „Ordinul Ana" ș.a. vor fi prezentate în Italia, în toamna acestui an.

Un mare prieten al Uniunii Sovietice

La 26 iulie a.c. se împlinesc 100 de ani de la nașterea marelui dramaturg Bernard Shaw (1856-1950), una din figurile proeminente ale literaturii engleze contemporane, prieten sincer și devotat al Uniunii Sovietice, pentru care pînă la adînci bătrînețe și-a manifestat continuu simpatia și admirația sa curajoasă.

Piesele lui Shaw, printre care tripticul „Trei piese neplăcute", care satirizează violent moravurile așa zis „puritane" ale vieții de familie în societatea burgheză, comedia „Casele văduvului", unde cu o nouă ascuțime se înfățișează modul în care banii ușurează compromisurile morale, „Profesiunea d-nei Warren", „Discipolul diavolului", „Pygmalion" etc., reprezintă tot atîtea rechizitorii în care în ciuda unor confuzii și a unor limite se întreprinde un temerar proces al burgheziei, denunțîndu-se diferitele „răni și crime morale", de care este vinovată lumea veche.

Poziția critică, nonconformistă a lui B. Shaw față de societatea contemporană, a atras fulgerele și calomniile criticilor snobi și filistini ai reacțiunii, care decenii în șir nu a încetat să nege valoarea creațiilor „marelui răzvrătit", cum era denumit dramaturgul de scribii burgheziei. Atitudinea reacțiunii față de B. Shaw a devenit și mai violentă mai ales după 1914, an în care Bernard Shaw trimite redacției ziarului bolșevic „Pravda", un cald mesaj de salut cu prilejul aniversării apariției.

Și poate că altui scriitor reacțiunea i-ar fi retras dreptul de cetățenie literară britanică, dacă s-ar fi bucurat de un prestigiu mai redus ca al lui Bernard Shaw, — care a cutezat, în 1918, să salute tînărul stat sovietic, să confirme în auzul întregii lumi că: „încă de la începutul revoluției am fost convins că victoria va fi de partea muncitorilor" și să-și trimită cărțile cu calde dedicații, personal, lui Lenin. Urmărind cu mare simpatie realizările epocale din Țara Sovietelor, marele dramaturg și-a mărturisit în repetate rînduri dorința de a nu-și încheia drumul vieții înainte de a poposi cel puțin cîteva zile pe pămîntul sovietic.

„Nu pot muri fără să văd Uniunea Sovietică" — sînt cuvinte semnificative pe care Bernard Shaw le-a repetat în diferite împrejurări și care mărturisesc profunzimea atașamentului față de Țara Socialismului a acestui om excepțional, militant neobosit pentru prietenie între popoare pentru progres și pace.

Visul lui Bernard Shaw s-a împlinit la 21 iulie 1931, cînd Moscova l-a întîmpinat triumfal pe marele dramaturg, cinstind în persoana lui nu numai pe intolerantul adversar al prejudecăților de esență burgheză, nu numai pe un sol al unei țări care a fost leagănul atîtor genii, dar și ca pe un mare prieten al oamenilor cinstiți, al progresului.

„Noi înțelegem — a scris în acele zile A. V. Lunacearski — că Bernard Shaw este prietenul nostru. Este natural că și noi resimțim dorința fierbinte să stăm mai îndeaproape de vorbă cu acest minunat bătrîn". Trebuie să notăm că dramaturgul împlinise 75 de ani chiar în zilele vizitei în Uniunea Sovietică, la 26 iulie 1931. În această zi, în sala coloanelor din Casa Sindicatelor a avut loc o ședință festivă în care numeroși reprezentanți ai vieții publice, scriitori, artiști și muncitori au salutat pe Bernard Shaw, confirmînd și prin aceasta respectul, dragostea adîncă a oamenilor sovietici pentru orice creator de valori puse în slujba progresului omenirii.

Bernard Shaw și-a început cuvîntarea, rostind singurul cuvînt din limba rusă care îi era cunoscut: „Tovarăși!" și într-o alocuțiune plină de sinceritate și avînt a arătat că multe din „realitățile teribile" din Uniunea Sovietică, de care vorbea presa burgheză, lui personal „i-au plăcut teribil".

Încă din ziua sosirii la Moscova, Bernard Shaw, care ceruse să nu i se ofere nici un fel de recepții, să nu i se organizeze banchete („Am venit aici pentru o chestiune extrem de serioasă!" — a declarat el atunci ziariștilor) a vizitat mausoleul lui V. I. Lenin. Iar peste cîteva zile, fiind rugat să spună cîteva cuvinte pentru filmul documentar despre viața lui Lenin, în lucru pe atunci, renumitul dramaturg a concentrat numai în cîteva fraze adevăruri și confesiuni ce definesc un crez luminos: „Să nu credeți — a spus atunci B. Shaw — că însemnătatea lui Lenin este de domeniul trecutului, fiindcă Lenin a murit. Trebuie să ne gîndim la viitor. Importanța lui Lenin pentru viitor. Dacă viitorul este cu Lenin, trebuie să ne bucurăm cu toții; dar dacă omenirea va urma vechiul drum, atunci eu voi părăsi acest pămînt cu amărăciune".

Părăsind pămîntul sovietic, marele dramaturg și-a formulat un fel de crez spiritual: „Am fost și voi rămîne pînă la moarte prieten al Uniunii Sovietice". Și într-adevăr, pînă în 1950, cînd s-a sfîrșit din viață, în vîrstă de 94 ani, Bernard Shaw a fost și a rămas un mare admirator, un prieten înflăcărat al Țării Socialismului.

M. C.

G. B. Shaw și K. S. Stanislavski la casa de odihnă „Uzkoe"

115 ani de la moartea lui Lermontov

Captivul

Spargeți zidul închisorii!
Luminoase zări mă cheamă.
Dați-mi fata cu ochi negri,
Calul meu cu neagră coamă.
Să sărut frumoasa față
Și pe cal sărind deodată
Să m-avînt săltînd în scări
Către limpezile zări!

Dar cine-ar putea să sfarme
Gratii, ziduri și zăvor?
Fata cu ochi negri doarme
În bogatu-i foișor.

Calul fără frîu aleargă
Liber pe cîmpia largă.
Zburdă-n voie și-și ia vînt
Fluturîndu-și coada-n vînt.

Singur fără alinare,
Zidurile greu m-apasă;
Într-un colț o luminare
Abia arde, fumegoasă;
Și-n tăcerea neagră, rece,
Pe la ușă-afară trece
Cu pas ritmic și sonor
Paznicul nepăsător.

În românește de AL. PHILIPPIDE

Neliniștea lui Lermontov

AL. PHILIPPIDE

Peciorin, personajul central din istorisirile pe care Lermontov le-a legat între ele prin titlul „Un erou al timpului nostru" este, foarte probabil chiar Lermontov, în multe privințe. Peciorin este un mare plictisit, un om care suferă de prea multă autoanaliză sufletească. Se cercetează mereu pe el însuși și își strică singur viața fiindcă nu se hotărăște să trăiască limpede, sincer, deschis. Dar nu poate să se hotărască, fiindcă are o fire bănuitoare și sucită. Plin de avînturi contradictorii, de generozitate și de cruzime, face rău cînd ar vrea să facă bine, își greșește întotdeauna țelul și e mereu în conflict cu propriile lui intenții sau, mai bine spus, între ceea ce vrea și ce face este aproape întotdeauna o contradicție.

Peciorin iubește primejdia, sfidează moartea, aproape că o caută sau, în orice caz, nu se ferește de ea. Neliniștea lui e contagioasă și se întîmplă la toți cei cu care el vine în atingere. Distruge aproape numai prin prezența lui cîteva vieți, fără să vrea numaidecît să facă rău, dar nici voind cu tot dinadinsul să facă bine.

Peciorin face parte din familia neliniștiților eroi romantici care au dominat literatura europeană de pe la 1800 pînă la 1850, René al lui Chateaubriand, Adolphe al lui Benjamin Constant, Manfred al lui Byron. Romantismul este un mod de a simți, înainte de a fi un curent literar. Lermontov este o fire romantică, neliniștită, agitată, nemulțumită de sine însuși și de lumea din afară. Fără îndoială că el a fost influențat de romantismul epocii, dar această influență nu s-ar fi exercitat dacă firea lui n-ar fi fost înclinată către romantism.

Nemulțumirea de lumea în care trăia apare la Lermontov chiar în primele lui poezii. În „Monolog", poezie scrisă la cincisprezece ani, în 1829, el spune:

Talent, știință, slavă, dor fierbinte
De libertate, care-i rostul lor
Atunci cînd nu te poți sluji de ele?
Copii ai Nordului, sîntem la fel
Cu plantele de-aici; de-abia-nflorim
Și ne și ofilim. Posomorită
Ca soarele pe cerul șters al iernii
E viața noastră scurtă, monotonă.
Te-năbuși parcă-n propria ta țară
Și inima e grea, de dureri plină.

Firea lui Lermontov, independentă, răzvrătită, nemulțumită, înclinată către vis și însetată de perfecțiune, nu-și putea găsi loc în societatea epocii sale. Viața lui exterioară a fost o viltoare necontenită, un vălmășag de contraste, de aventuri excentrice și de lecturi adînci, de dueluri și exiluri, de izbucniri satirice față de lumea în care trăia, de accese de deznădejde urmate de revolte. La moartea lui Pușkin, în 1837, Lermontov scrie o poezie plină de indignare împotriva acelora care îl împinseseră pe poet la duelul care avea să-i aducă moartea. Lermontov e exilat în Caucaz din cauza acestei poezii. Se întoarce după un an. Din pricina unui duel cu fiul ambasadorului Franței, poetul, care era ofițer într-un regiment de gardă, este exilat din nou, tot în Caucaz. De data asta însă n-avea să se mai întoarcă. La 27 iulie 1841, Lermontov moare ucis într-un duel, cînd nici nu împlinise 27 de ani. Conflictul lui Lermontov cu societatea vremii lui se ivea mereu atît din neadaptarea romantică, cît și din faptul că în lumea în care trăia el nu se simțea liber. Dorința lui de a scăpa de această ambianță înăbușitoare apare des în poeziile lui:

De ce nu sînt eu corbul de stepă ce trecea
Chiar adineauri pe deasupra mea?
De ce nu pot pluti în largul cer
Eu care numai libertate cer?

Surghiunul în Caucaz îl bucura ca o evadare:

Fii mîndru-acuma de surghiun
Așa cum ești de libertate;
Simțire-adîncă, cuget bun,
Natura te-a-nzestrat cu toate.
Tu răul l-ai văzut dar nu te-ai dus
Să i te-nchini și-ai stat cu fruntea sus.

Odată cu indignarea satirică apare și amărăciunea pe care i-o dă nepotrivirea dintre firea lui și mediul în care trăiește, nepotrivire care este o trăsătură caracteristică aproape tuturor poeților romantici. Sentimentul acesta de amărăciune stă la temelia poeziei „Îmi port prin noapte pasul":

Îmi port pustiu prin noapte pasul meu
Pe drumul cu pietriș lucind la stele.
S-apleacă peste lume Dumnezeu
Și stau de vorbă stelele-ntre ele.

Solemn e cerul, minunat mereu!
Pămîntul doarme-n ceață azurie.
De ce mi-i sufletul atît de greu?
Așteptă ceva? Păreri de rău să fie?

Păreri de rău? De ce? În van sînt toate!
Și de la viață ce-aș mai aștepta?
Vreau numai liniște și libertate,
S-adorm adînc, s-adorm, să pot uita!

Tonul acesta de melancolie blîndă care seamănă cu acela din unele poezii ale lui Eminescu nu apare prea des în poezia lui Lermontov, iar cînd apare este curmat aproape întotdeauna de o izbucnire pătimașă sau de-o mîndră ridicare a frunții. Chiar și aici, în poezia din care am citat primele trei strofe, ultimele două aduc o modulație luminoasă, o înălțare din negura deznădejdii. „S-adorm adînc, s-adorm, să pot uita!" exclamă poetul. Îndată însă după acest strigăt de lehamete vine o înălțare:

Dar nu vreau somnul de mormînt să-mi fie!
Să dorm pe veci și totuși pieptul meu
Să fie veșnic plin de viagă vie
Și să se-nalțe, răsuflînd, mereu.

Și zi și noapte-auzul să-mi desmierde
Un cîntec de iubire lin și clar
Și să foșnească-ntr-una, veșnic verde,
Deasupra frunții mele un stejar.

Indignarea împotriva lîncezelii în care a căzut poezia vremii lui smulge lui Lermontov această vigoare, ca în bucata intitulată „Poetul". După ce compară pe poetul din vremea lui cu un pumnal care, într-o teacă de aur atîrnă, prăfuit, de un cui în perete, Lermontov îi aduce aminte de menirea lui și îl îndeamnă să iasă din această aurită amorțeală:

Te vei trezi tu oare, profet batjocorit?
Vei scoate tu vreodată la lumină
Din teaca lui de aur pumnalu-acoperit
De ialnica disprețului rugină?

Melancolie și indignare, visare și revoltă, adîncime lirică și vigoare satirică, transfigurare poetică și observație psihologică, aceste însușiri contrastante dau operei lui Lermontov o coeziune puternică, în ciuda neliniștii romantice. Lermontov este poetul răzvrătit împotriva unei lumi prea înguste pentru aripile lui dornice de zări vaste în care să se poată mișca în libertate. Dar ceea ce lui, ca om, nu i-a îngăduit locul și epoca în care a trăit, îngăduie operei lui posteritatea; poezia lui își desfășoară în voie aripile pe firmamentul spiritual al omenirii.

Scriitorul Ivan Franko (1856—1916), reprezentant de frunte al literaturii clasice a Ucrainei, s-a ilustrat printr-o bogată activitate de poet, prozator, dramaturg, publicist, traducător, critic și istoric literar. În opera sa, pătrunsă de un autentic umanism, el a luat apărarea oamenilor simpli și oprimați, vestindu-le, vizionar, un viitor mai bun.

Schița pe care o publicăm aci înfățișează pe unul din eroii săi preferați — și e interesant de amintit în legătură cu aceasta că pe mormîntul marelui scriitor realist străjuiește statuia unui zidar care sfarmă lanțurile robiei.

În curînd se va împlini o sută de ani de la nașterea lui Ivan Franko. Centenarul va fi un prilej de mai largă cunoaștere, în țara noastră, a vastei opere a scriitorului ucrainean.

ZIDARUL

Povestire de IVAN FRANKO

Ah, ciocăniturile, zarva, strigătele astea de pe stradă, chiar peste drum de casa mea, îmi alungă toate gîndurile, nu-mi dau o clipă de liniște, mă întrerup de la lucru. Și n-am unde să mă ascund de ciocăniturile astea de nesuferit; ele țin de dimineață pînă seara și, cînd mă culc, istovit de zăduful de peste zi, le aud deslușit pînă și în somn. Și gîndiți-vă că asta ține de două luni încheiate! Din clipa în care, peste drum de ferestrele mele, s-a început zidirea acestei nenorocite case de piatră, n-am mai scris un rînd, fiindcă ciocăniturile și zarva nu mai contenesc și-mi sună mereu în urechi.

Fiindcă nu mai sînt în stare să fac nimic, stau la geam cît e ziulica de mare și mă uit cum muncesc alții. Tabloul acesta al forfotei, al alergăturii, al muncii cîtorva zeci de oameni care se agită și se foiesc ca niște furnici, într-un loc atît de strîmt, îmi potolește oarecum nervii sîcîiți. Mă liniștesc cînd văd cum, încet-încet, din mîinile acestor muncitori crește clădirea uriașă de piatră, cum se înalță din ce în ce mai sus zidurile ei, cum bolborosește și fumegă varul, stins în niște lăzi mari de scînduri și vărsat apoi în gropi, cum cioplesc zidarii cărămizile, potrivindu-le la locul cuvenit, cum femei și fete tinere duc cimentul în căldări, agățate de un băț, cum ucenicii, încovoiați ca un arc, cară cărămizile sus pe schele, pe niște tărgi de lemn, purtate pe umeri. Toată munca grea, de fiecare zi, a acestor oameni se desfășoară în fața mea ca într-un nor de ceață și, cînd aud strigătele glumele și vorbele lor, uit de mine, de parcă mă cufund într-o pîclă nesfîrșită, de nepătruns; și așa, încet, ceasurile și zilele trec pe nesimțite.

Doar supraveghetorii, cu strigătele, înjurăturile, amenințările, ocările și samavolnicia lor, mă smulg din această ceață de nepătruns și-mi aduc aminte de realitatea vie și hidoasă. Nu sînt decît doi, dar parcă ar fi pretutindeni; cînd trece vreunul dintre ei, muncitorii tac și își încovoaie spinarea. Cu nimic nu le intră în voie, nimic nu le place, pentru orice au numai înjurături și cuvinte mișelești, pline de dispreț. Dar să îndrăznească numai vreun muncitor să răspundă, să se apere sau să ia apărarea vreunui tovarăș, că domnului supraveghetor îi năvălește îndată tot sîngele în obraz, din gură îi țîșnește saliva și o pățește atunci cel vinovat! Și încă e bine dacă i se dă voie să rabde toate astea și dacă nu e gonit pe dată de la muncă. Doar ei sînt atotstăpînitori aici, puterea lor peste muncitori e nemărginită și, dacă alungă pe unul, găsesc îndată alți patru care chiar se vor ruga să ia locul celui izgonit. Oho, vara asta va fi nespus de bănoasă pentru supraveghetori! N-au decît să aleagă și să rupă din simbrie după pofta inimii, muncitorii n-au să le spună nimic, iar dacă vreunuia îi va trece prin minte să se plîngă arhitectului, afară cu el: să moară de foame, dacă n-a vrut să fie supus!

Odată, pe cînd urmăream ca de obicei, de la geam cum merge lucrul, se auziră niște țipete dinspre peretele fațadei. Din ce cauză, nu știu; am văzut numai cum supraveghetorul s-a năpustit asupra unui muncitor — un zidar încruntat, înalt, de vîrstă mijlocie — și s-a oprit să-l cinstească cu cele mai murdare ocări. Iar muncitorul, ca și cum n-ar fi fost vorba de el, stătea aplecat și-și vedea mai departe de treabă. Tăcerea încăpățînată, ursuză, l-a înfuriat însă și mai tare pe supraveghetor.

— Hoțule, golanule, pușcăriașule să pleci imediat de aici! — striga supraveghetorul scos din minți, nănustindu-se din ce în ce mai mult asupra muncitorului.

Vedeam cum fața lui, încruntată, aplecată peste cărămizi, se înroșea din ce în ce mai tare, cuprinsă parcă de flăcări. Scrîșnea din dinți și nu scotea o vorbă.

— De o sută de ori trebuie să-ți spun, spînzuratule, coate-goale ce ești, tîlharule? Marș de aici, să te cari de aci într-o clipă, ca altfel dau poruncă să te scoată în brînci!

Se vedea bine că muncitorul se luptă cu sine însuși; i se înroșise și fața. În sfîrșit, fără să se îndrepte, ridică puțin capul și încet, cu un dispreț de nedescris în fiecare sunet, strecură printre dinți:

— Țăranul tot țăran rămîne! Mîrlanu-i tot mîrlan! Ferește-ne, doamne, de țăranul ajuns boier!

La aceste cuvinte, supraveghetorul rămase parcă înlemnit o clipă. Se vede că vorbele zidarului îi atinseseră în locul cel mai dureros: era neam de țăran și acum, ajuns „domnul supraveghetor", se rușina foarte mult de obîrșia lui. De aceea, după o clipă de uluială, el explodă ca un cazan de aburi.

— Așa? Așa vorbești tu cu mine? Stai că-ți arăt eu ție! Te-nvăț eu minte! Șterge-o de-aici!

Muncitorul nu se clinti din loc și-și văzu mai departe de treabă.

— Să pleci de aici, răzvrătitule! Du-te dracului de aici, că de nu, chem poliția!

Muncitorul continua să cioplească încăpățînat cărămida cu ciocanul. Atunci supraveghetorul sări la el, îi smulse ciocanul din mîini și-l azvîrli în stradă. Zidarul, scos din sărite, scrîșni din dinți și se îndreptă.

— Mîrlane! — strigă el. — La ce naiba te-ai legat de mine? Ce vrei de la mine?

— Aha, va să zică amenințări? — răcni supraveghetorul. — Ajutor! Săriți!

La aceste strigăte, veni în fugă ce lălalt supraveghetor și, amîndoi, cu puteri unite, se năpustiră asupra zidarului; dar acesta nu se apăra. Pumnii cădeau ca o ploaie în spinarea lui; înghiontit mut de furie și deznădejde, el se dădu jos de pe schelă și își puse pe umeri sacul cu unelte.

Ceilalți muncitori, care văzuseră toate acestea, lucrau mai departe în tăcere, aplecați peste cărămizi și mușcîndu-și buzele. Nici unul nu suflă un cuvînt.

— Din coadă de cîine, sită de mătase nu poți face! — strigă, în loc de rămas bun, zidarul, care ajunsese acum în stradă. Pe față i se ivi din nou un zîmbet silit, dar, în același timp, în ochii lui luciră cîteva lacrimi.

— Odată și odată, tot ai s-o pățești tu, răzvrătitule, tîlhar afurisit! — strigă supraveghetorul de pe zid și-l amenință cu pumnul.

A doua zi m-am sculat de dimineață și am aruncat o privire pe geam. În stradă era încă liniște. Muncitorii abia începeau să se adune la locul construcției. Am rămas foarte mirat cînd am văzut printre ei pe zidarul alungat cu o zi înainte. Curios, am început să mă uit ca să văd ce are să se întîmple cînd va veni supraveghetorul. Ceilalți muncitori vorbeau puțin între ei, dar nici unul nu se apropia de cel alungat, care stătea singur, lîngă gard. Dar iată că sosi și supraveghetorul, gîfîind ca niște foale de fierărie. Își roti repede privirea peste muncitori; căutătura-i mînioasă se opri asupra zidarului pe care-l alungase ieri.

— Și tu, răzvrătitule, iar ești aici? Ce cauți? Cine te-a chemat?

— Domnule supraveghetor, — răspunse muncitorul, făcînd doi pași spre el (în mijlocul tăcerii generale, se auzea cum tremură glasul lui înăbușit), — domnule supraveghetor, vino-ți în fire! Ce ți-am făcut? De ce-mi iei pîinea de la gură? Doar știi că acum n-am să găsesc nicăieri de lucru, și acasă...

— Marș de aici, ocnașule! — răcni supraveghetorul, căruia azi nu-i era pe plac supunerea lucrătorului, așa după cum ieri nu-i fusese pe plac tăcerea lui încăpățînată și ursuză.

Zidarul lăsă capul în jos, își luă pe umeri sacul cu scule și plecă.

După asta, o săptămînă întreagă văzui petrecîndu-se în stradă, în fiecare dimineață, aceeași scenă: zidarul alungat, negăsind pesemne nicăieri de lucru, venea în fiecare dimineață să se roage de supraveghetor să-l primească din nou. Dar supraveghetorul rămînea neclintit ca stînca. Nici un fel de rugăminți, nici un fel de implorări nu-l mișcau și cu cît zidarul se încovoia și se pleca mai mult înaintea lui, cu cît i se duceau mai în fundul capului ochii întunecați, cu atît supraveghetorul se făcea mai înțepat, cu atît erau mai înțesate și mai umilitoare cuvintele cu care îl împroșca pe bietul muncitor. Iar acesta, sărmanul de el, după fiecare refuz, scrîșnea doar din dinți, își lua tăcut sacul subsuoară și pleca, fără să se uite înapoi, de parcă i-ar fi fost teamă să nu fie ispitit cumva, să săvîrșească vreo faptă nesocotită.

Cele ce urmează s-au întîmplat într-o sîmbătă seara. O ploaie neașteptată mă prinsese în mijlocul străzii și fusesem nevoit să mă adăpostesc în circiuma cea mai apropiată. În circiumă nu era nimeni; încăperea murdară, umedă, era luminată slab de o singură lampă, care se legăna trist, spînzurată de tavan. La tejghea moțăia o evreică bătrînă și grasă. Rotindu-mi privirea prin odaie, spre marea mea uimire, văzui la o masă pe zidarul meu stînd alături de dușmanul lui de moarte — supraveghetorul. În fața fiecăruia se afla cîte un țap de bere, băut pe jumătate.

— Ei, cumetre, să dea dumnezeu noroc! — spuse zidarul, ciocnind cu supraveghetorul.

— Și ție să-ți dea dumnezeu! — răspunse acesta cu un glas mai blînd decît cel pe care-l avea pe șantier.

Această prietenie ciudată îmi stîrni curiozitatea. Cerui și eu o bere și mă așezai la o masă, într-un colț, la celălalt capăt al odăii.

— Ei, cumetre, — spunea zidarul, căutînd vădit să vorbească pe un ton nesilit — nu e bine că te-ai legat așa de mine, zău, nu e bine! Dumnezeu, cumetre, nu iartă asemenea fapte.

Spunînd acestea, el bătu cu țapul în masă și mai ceru un rînd.

— Și tu știi, cumetre, ce nevoie e la mine acasă! Nu mai trebuie să-ți spun. Nevasta e bolnavă, să munceasc că nu poate, și acum și eu, din mila ta stau fără o para de-o săptămînă întreagă!... Dac-aș fi sigur, aș mai răbda... Dar, vezi că nevasta e bolnavă, copilașii, săracii, și ei, abia se mai țîrîie, țipă, cer pîine... Mi se rupe inima, cumetre, zău, mi se sfîșie inima! Totuși, cum necum, sînt tatăl lor!

Supraveghetorul asculta cu capul plecat, mototolind, de parcă ar fi fost gata să țipească. Și cînd circiumăreasa aduse berea, el luă cel dintîi țapul, ciocni cu zidarul și spuse: — În sănătatea nevesti-ti!

— Să-ți dea dumnezeu sănătate și ție — răspunse zidarul și sorbi o înghițitură. I se vedea pe față cu cîtă silă atingeau buzele lui băutura. Poate că pe ea se dusese ultima para din guldenul împrumutat cu patru zile în urmă și care ar fi trebuit să hrănească familia lui nenorocită pînă vor veni zile mai bune, căci dumnezeu știe dacă mai putea să împrumute ceva. Iar acum se apucase să cheltuiască ultimul ban, ca să-și cinstească dușmanul, pentru ca măcar așa să-l îmbuneze.

— Dar, ia spune-mi, cumetre dragă, așa, cu mîna pe inimă, ce rău ți-am făcut eu? Că ți-am spus la mînie un cuvînt greu?... Dar tu, cîte nu mi-ai spus? Zău, cumetre, nu e bine să obijduiești un om sărman!

Cumătrul, după ce băuse berea, lăsase iar capul în jos, legănîndu-și-l, de parcă ar fi fost gata să țipească.

— Așa că, — vorbi sfios zidarul, — fie-ți milă și luni ai grijă... Spune și tu: ce să facă un om sărac? Oare într-adevăr trebuie să ne prăpădim cu toții, cu nevasta și copiii?

— Ce zici, mai dai un rînd de spumă de-asta? — îi curmă vorba supraveghetorul.

— A, cum să nu, cum să nu! Să mai vie un rînd! Circiumăreasa aduse berea; supraveghetorul o bău și-și șterse mustățile.

— Ei, cum rămîne? — întrebă neliniștit zidarul, încercînd să-l apuce de mînă pe supraveghetor și privindu-l drept în față.

— Ce să zic? — răspunse acela cu răceală, sculîndu-se și pregătindu-se să plece. — Mulțumesc pentru bere, iar luni n-ai la ce să vii, că am și luat pe altul. Și apoi, — cuvintele acestea le spuse din ușă, — eu de tîlhari și de răzvrătiți ca tine n-am nevoie!

Și, dintr-un pas, supraveghetorul ieși în stradă, trîntind ușa după el.

Bietul zidar rămase ca lovit de trăsnet.

Lungă fu clipa cît stătu nemișcat neștiind de bunăseamă ce să creadă. Apoi se dezmetici. Un gînd sălbatic îi trecu prin minte. El prinse cu o mînă masa la care șezuse, îi rupse un picior și apoi îl repezi în tejghea. Clinchet de sticle ciocnite, zornăit de bani, pîrîituri, țipetele circiumăresei, exclamațiile oamenilor adunați în grabă, strigătele polițaiului — totul se contopi într-un cor sălbatic, asurzitor. Într-o clipă, nenorocitul zidar se trezi în mijlocul unei mulțimi de negustori care răcneau și urlau de mînie și care, cu mare tărăboi, îl dădură pe ...tîlharul acesta descreierat și turbat" pe mîinile polițaiului. Cumplitul păzitor al ordinii publice îl înhață de guler și-l împinse înaintea lui. În urma polițaiului se tîra circiumăreasa, speriată de moarte, care lăsase la tejghea în locul ei, o altă evreică, — iar după el, strigînd și urlînd, mergeau în alai spre comisariat o mulțime de haimanale.

Activitatea A.R.L.U.S. în staţiunile de odihnă

In aceste zile, staţiunile climaterice şi balneare de la poalele munţilor ori de pe litoralul Mării Negre găzduiesc numeroşi oaspeţi — oameni ai muncii veniţi la odihnă din toate colţurile ţării. Odată cu strădunţa de a le asigura condiţii tot mai bune de odihnă, organele sindicale, în colaborare cu celelalte organizaţii de masă şi instituţii culturale, se preocupă să asigure oamenilor muncii o bogată activitate culturală, să le dea posibilitate să-şi petreacă zilele de concediu în mod plăcut şi instructiv totodată.

In această direcţie, consiliilor regionale şi raionale A.R.L.U.S., cît şi comisiilor din staţiuni le revine sarcina de a sprijini activitatea culturală din cadrul cluburilor şi caselor de cultură, prezentînd diferite aspecte ale actualităţii sovietice, comorile artei şi literaturii clasice ruse şi sovietice etc.

Publicăm mai jos unele constatări asupra activităţii organizaţiilor A.R.L.U.S. din staţiunile balneo-climaterice.

Manifestări atractive şi interesante la Sinaia

In fiecare dimineaţă, oamenii muncii care îşi petrec concediul de odihnă la Sinaia doişnuiesc să treacă pe la Casa de cultură pentru a cerceta programul acţiunilor culturale ale zilei şi, de fiecare dată, îi aşteaptă surprize plăcute. Colectivul Casei de cultură se ingrijeşte să ofere oaspeţilor staţiunii manifestări atractive care să satisfacă cele mai variate gusturi şi preocupări. Multe din aceste manifestări sînt organizate din iniţiativa şi cu concursul comisiei A.R.L.U.S. de la Casa de cultură. Cooptarea în comisie a tov. Constantin Liţă, responsabilul cultural al staţiunii dă posibilitate membrilor comisiei să fie permanent la curent cu problemele pe care le ridică activitatea culturală în rîndul fiecărei serii de oameni ai muncii aflaţi la odihnă, şi să poată veni în sprijinul rezolvării acestor probleme.

In ultimul timp, comisia A.R.L.U.S. a reuşit că găsească numeroase şi interesante forme de prezentare a realităţii sovietice. La pregătirea manifestărilor sînt atraşi profesori, ingineri, medici, actori — din rîndul celor veniţi la odihnă în staţiune.

Simposionul cu tema „Era energiei nucleare", în cadrul căruia s-au prezentat înfăptuirile remarcabile ale oamenilor de ştiinţa sovietici în domeniul folosirii paşnice a energiei atomice, organizat în cursul acestei luni la Casa de cultură, se numără printre cele mai apreciate acţiuni iniţiate de comisia A.R.L.U.S. Interesantă a fost şi prezentarea staţiunilor balneo-climaterice din Crimeea, făcută de inginerii Gh. Aldea şi Gh. Anton, absolvenţi ai institutelor de învăţămînt superior din Uniunea Sovietică.

Pentru prezentarea noutăţilor ştiinţifice şi tehnice din U.R.S.S., comisia foloseşte de obicei jurnalele vorbite de actualităţi.

Una din formele atractive ale prezentării unor ţinuturi şi oraşe de pe teritoriul U.R.S.S., iniţiate în această staţiune, o constituie aşa numitele „Jurnale vorbite în faţa hărţii". Cu ajutorul broşurilor editate de Consiliul General A.R.L.U.S., membrii comisiei A.R.L.U.S. de la Casa de cultură organizează adesea călătorii pe hartă, descriind principalele staţiuni climaterice, marile centre culturale şi industriale ale Uniunii Sovietice etc.

In ultimul timp a avut loc aici o „Zi a prieteniei romino-sovietice" cuprinzînd conferinţe, programe artistice date de echipa Casei de cultură şi de cea a uzinelor „I. C. Frimu" din localitate şi competiţii sportive. Totodată, în cadrul fiecărei serii se organizează seri literare închinate scriitorilor Krilov, Cehov, Maxim Gorki, Maiakovski, audiţii muzicale şi concerte ghicitoare ş.a.

La pregătirea manifestărilor, membrii comisiei A.R.L.U.S. primesc un sprijin permanent din partea consiliului raional A.R.L.U.S.-Cîmpina. Tov. Barbu Nedelcu, secretarul consiliului raional, se deplasează cu regularitate în staţiune, pune la dispoziţie materialul documentar necesar, ajută la alcătuirea planurilor de muncă. De curînd, consiliul raional A.R.L.U.S. a amenajat la Casa de cultură din Sinaia o expoziţie interesantă ce reflectă noile realizări ale industriei grele a U.R.S.S.

La Predeal comisia A.R.L.U.S. e absentă

De fiecare dată, sosirea unei noi serii de oameni ai muncii la odihnă prilejuieşte o activitate deosebită în rîndul membrilor colectivului cultural al staţiunii Predeal. Acest lucru putea fi observat şi în ziua de 20 iulie, cînd în staţiune erau aşteptaţi oaspeţi noi. Intr-una din sălile clubului, tov. Cornel Sandu, responsabilul cultural-sportiv al staţiunii şi Magdalena Blănculescu, responsabila clubului, purtau discuţii animate asupra programului manifestărilor pe care urmau să le ofere celor veniţi la odihnă. In altă sală, responsabilul sportiv, alcătuia itinerarul excursiilor prin locurile pitoreşti ale Bucegilor. Peste cîteva ore, primii oaspeţi ai staţiunii ce poposeau la club puteau citi pe panoul din faţa intrării programul primei săptămîni.

Din păcate, membrii comisiei A.R.L.U.S. (preşedinte Stelian Soare, responsabilă culturală Maria Botlung) n-au luat parte la alcătuirea programului cultural al clubului — lucru ce se petrece, de altfel, la fiecare serie. Aşa se explică de ce munca A.R.L.U.S. nu-şi găseşte loc în planul de activitate culturală a staţiunii. Nu tragem de aici concluzia că membrii comisiei A.R.L.U.S. sînt lipsiţi de bunăvoinţă. Intr-adevăr, deşi n-a trecut decît o lună de la alegerea lor în comisie, ei s-au străduit să confecţioneze unele vitrine în care au afişat fotomontaje cu aspecte din staţiunile balneo-climaterice din Uniunea Sovietică. Acest lucru este necesar — nu însă şi suficient. E drept că tov. Constantin Dragomir, secretarul consiliului raional A.R.L.U.S.-Stalin a ajutat comisiei nou alese la alcătuirea planului de muncă. Dar, în ce măsură a fost urmărită îndeplinirea acestui plan?

In afară de aceasta, atît prevederile planului cît şi relatările membrilor comisiei demonstrează că secretarul consiliului raional nu a dat indicaţii cu privire la sarcinile ce revin membrilor comisiei în direcţia sprijinirii activităţii culturale în rîndul celor aflaţi la odihnă. Mulţumit că la Predeal „există o comisie A.R.L.U.S." tov. Dragomir nu s-a mai îngrijit ca această comisie să şi depună o activitate interesantă, folositoare.

Acest lucru nu se poate realiza decît printr-o strînsă colaborare a membrilor comisiei cu colectivul cultural al staţiunii, prin participarea activă a membrilor comisiei la alcătuirea programelor culturale şi, ulterior, la organizarea diferitelor acţiuni, precum şi prin urmărirea felului cum ele se desfăşoară.

Spre o asemenea colaborare trebuie să fie îndrumată comisia A.R.L.U.S. de la Administraţia caselor de odihnă C.C.S. — Predeal. Pentru aceasta, ea are nevoie de sprijinul permanent şi sistematic al consiliului raional Stalin.

La jumătatea drumului...

In staţiunile de pe litoralul Mării Negre, numărul sezoniştilor a crescut simţitor şi odată cu aceasta se resimte şi necesitatea îmbogăţirii programului manifestărilor culturale ce au loc în cluburile de la Vasile Roaită, Mamaia, Techirghiol şi Eforie.

Consultînd planul de muncă al consiliului regional A.R.L.U.S. Constanţa şi discutînd cu tovarăşul Derviş Rahip, membru în biroul regional, care răspunde în această perioadă de organizarea acţiunilor culturale A.R.L.U.S. pe litoral, ai fi tentat să crezi că acolo, lucrurile merg cît se poate de bine. Planul consiliului regional prevede acţiuni numeroase, printre care: amenajarea în staţiuni a unor expoziţii, organizarea unor conferinţe, a unor seri literare, audiţii muzicale, jurnale vorbite etc.

Unele din aceste prevederi au fost într-adevăr înfăptuite. Aşa, de pildă, la Vasile Roaită şi Techirghiol au fost amenajate expoziţiile: „Noile construcţii ale U.R.S.S.", „Pe scenele teatrelor sovietice", „Odihna oamenilor sovietici" ş.a.

De asemenea, la Vasile Roaită, a avut loc în cursul săptămînii trecute o seară literară consacrată operei lui A. P. Cehov, iar la Mamaia, o conferinţă despre „Viaţa şi opera lui Maxim Gorki" urmată de lecturi din romanul „Mama" şi din poemul „Inima lui Danko"

Trebuie arătat însă că multe din acţiunile prevăzute în planul consiliilor regional şi oraşenesc A.R.L.U.S. — printre care se numără manifestarea culturală anunţată pentru data de 18 iulie la clubul din Techirghiol ori audiţia muzicala programată la Eforie în ziua de 20 iulie — se amînă de la o săptămînă la alta şi nu ştim dacă există şanse ca aceste manifestări să aibă loc în viitor. Se pare că tovarăşii de la consiliul regional A.R.L.U.S. Constanţa obişnuiesc, uneori, să se oprească la jumătatea drumului: ei se mulţumesc să programeze unele manifestări în staţiuni, fără a se îngriji să asigure şi condiţiile necesare bunei desfăşurări a acestora.

Este necesar ca membrii consiliului regional Constanţa să acorde mai multă atenţie acţiunilor pe care ei înşişi şi le-au propus să le organizeze.

În staţiunile de pe Valea Oltului

La Olăneşti, Govora şi Călimăneşti puteau fi citite în aceste zile afişe ce anunţau audiţiile muzicale pe discuri organizate de Consiliul General A.R.L.U.S. în colaborare cu C.C.S. In aceste staţiuni, audiţiile muzicale pe discuri s-au desfăşurat cu succes de-a lungul unei întregi săptămîni — de la 16 iulie la 22 iulie.

Astfel, la Olăneşti în zilele de 16 şi 17 iulie s-au ţinut două concerte pe discuri în sala cinematografului din localitate.

La Govora, sala clubului „1 Mai" s-a dovedit în ziua de 18 iulie neîncăpătoare pentru publicul ce venise să asculte, printre altele, „Dansul săbiilor" din baletul „Gayaneh" de Haciaturian, arii celebre în interpretarea lui Fedor Şallapin, Concertul nr. 2 pentru pian şi orchestră de Rahmaninov, „Capriciul spaniol" de Rimski-Korsakov. In ziua următoare a avut loc o a doua audiţie muzicală, care s-a bucurat de acelaşi succes.

Astfel de audiţii muzicale s-au desfăşurat în cursul săptămînii trecute şi în staţiunea Călimăneşti.

Raionul A.R.L.U.S. Rîmnicul Vîlcea, a sprijinit organizarea acestor manifestări.

„Oamenii muncii aflaţi în staţiunea noastră — ne-a spus tov. Gh. Mosorică, directorul staţiunii Călimăneşti-Căciulata — îşi exprimă mulţumirea pentru toate aceste manifestări iniţiate de A.R.L.U.S. în colaborare cu C.C.S. şi cu alte organizaţii de masă. Ele sînt menite să sprijine munca culturală desfăşurată în staţiunea noastră"

* *

Din analiza activităţii depuse de organizaţiile A.R.L.U.S. în staţiunile balneo-climaterice de pe valea Prahovei, valea Oltului şi de pe litoral, reiese că acolo unde consiliile regionale şi raionale au acordat sprijinul necesar comisiilor din staţiuni, acestea au reuşit să desfăşoare în această perioadă o activitate interesantă, utilă oamenilor muncii aflaţi la odihnă. Experienţa pozitivă acumulată de unele comisii, ca acelea de la Sinaia, Călimăneşti ş.a. în abordarea unei tematici bogate şi în folosirea unor forme atractive de prezentare a actualităţii sovietice — poate oferi un exemplu concludent pentru activitatea organizaţiilor noastre din staţiunile balneo-climaterice.

Se cuvine să subliniem că succesele dobîndite în această direcţie de comisia A.R.L.U.S. de la Sinaia, ca şi de acelea de la Buşteni şi Poiana Ţapului se datoresc în bună parte şi atenţiei pe care consiliul regional A.R.L.U.S. Ploeşti o acordă activităţii culturale în staţiunile climaterice. Astfel, în ziua de 18 iulie, biroul consiliului regional Ploeşti a analizat într-o şedinţă specială munca depusă de consiliile raionale Cîmpina şi Pucioasa în staţiunile din raza lor teritorială.

Este de dorit ca asemenea metodă de lucru să fie folosită şi de celelalte consilii regionale în această perioadă, cînd activitatea culturală în staţiunile balneo-climaterice trebuie intensificată.

Intărind colaborarea cu sindicatele şi celelalte organizaţii de masă, consiliile regionale şi raionale trebuie să îndrume şi să ajute efectiv comisiile A.R.L.U.S. din staţiuni în desfăşurarea unei activităţi bogate şi interesante.

Un nou lăcaş cultural al A.R.L.U.S.-ului

In Bucureşti, pe strada Batiştei colţ cu strada Dionisie Lupu, şi-a început activitatea un nou lăcaş cultural al A.R.L.U.S.-ului, grădina de vară a Casei prieteniei romino-sovietice.

Grădina are o capacitate de 900 de locuri. Pe scena încăpătoare, se vor produce ansambluri artistice, se vor putea monta tablouri întregi din piese de teatru şi se vor da recitaluri coregrafice. Tot aici, iubitorii spectacolelor date de Casa Prieteniei vor putea viziona filme, vor putea asculta conferinţe etc.

Din primele zile ale activităţii sale, grădina de vară a Casei prieteniei romino-sovietice a cunoscut o mare afluenţă.

Acad. prof. dr. C. I. Parhon a plecat în U.R.S.S.

Duminică 22 iulie, acad. prof. dr. C. I. Parhon, preşedintele A.R.L.U.S.-ului, a părăsit Capitala plecînd în Uniunea Sovietică, unde îşi va petrece concediul de odihnă la invitaţia prof. A. I. Denisov, preşedintele Asociaţiei Unionale pentru legăturile culturale cu străinătatea (VOKS).

La o fabrică de televizoare

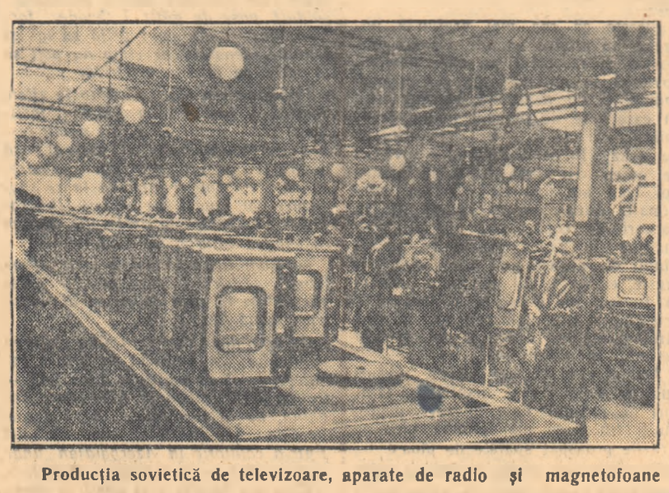

Producţia sovietică de televizoare, aparate de radio şi magnetofoane creşte an de an. In numeroase oraşe, se construiesc noi centre de televiziune şi staţii de retransmisiune. Fabrica de televizoare din Moscova a sporit considerabil producţia.

In fotografie: Banda rulantă din secţia de asamblare.

Expoziţia Industrială Unională — 1956. Un grup de excursionişti examinează noua maşină destinată fabricilor de zahăr, care încarcă o tonă de sfeclă în 4,3 minute.

Două întîlniri şi o întîmplare povestită de Konstantin Paustovski

IOAN GRIGORESCU

După patru ceasuri de drum în goana autobusului, sîntem dincolo de hora munţilor din jurul Sevanului, deasupra marii serpentine de la Dilijan. E o gigantică scară săpată în muntele Tej-ler, o şerpuitoare pantă spre valea riului Agstev. Mai bine de o mie de metri sînt coboriţi din treaptă în treaptă în contorsiunile pietrificate ale acestei uriaşe serpentine. Pasagerii au amuţit, şoferul e numai ochi. Prăpastia de peste o mie de metri trece cînd în stînga, cînd în dreapta noastră, după fiecare cotitură a serpentinei.

Cineva povesteşte o anecdotă. Nu rîde nimeni. Motorul autobusului bîziie constant, frînele scrîşnesc la toate curbele, uneori muchia drumului dispare sub caroseria maşinii. Cînd ajungem în vale, răsuflăm uşuraţi şi uitîndu-ne spre versantul lui Tej-ler, rămînem uluiţi de frumuseţea acestui drum tăiat în piatră. E munca a zeci de generaţii, e întruchiparea geniului constructiv al strămoşilor localnicilor armeni şi gruzini din această parte a Caucazului. Pe drumul acesta a urcat cîndva, mergînd spre Erzerum, în Turcia, în timpul războiului ruso-turc din 1829, Puşkin. Dincolo de pasul Lupilor, deasupra Bezobdalului, în apropierea cetăţii Ghergher, Puşkin a întîlnit o ciudată procesiune ce se îndrepta spre Tbilisi. O haraba cu roţi înalte cît statul unui om, trasă de doi boi puternici, urca din greu Bezobdalul. Harabaua era urmată de ţărani gruzini în haine cernite.

— De unde veniţi? — l-a întrebat poetul.

— Din Teheran.

— Ce duceţi acolo?

— Pe Griboedov.

In haraba se afla trupul marelui poet şi dramaturg rus, Griboedov, ucis mişeleşte la Teheran, unde acesta îndeplinea misiunea de ambasador al Rusiei. Crudă, neaşteptată întîlnire! Puşkin rămase în marginea drumului plîngîndu-şi prietenul, cîntîndu-i moartea, blestemînd oriînduirea în care marii oameni pier într-un chip josnic. Nemîngîiatul poet nu avea nici măcar să numai peste opt ani, rămăşiţele sale pămînteşti vor călători aidoma spre locul de îngropăciune. Imi amintesc în legătură cu acest lucru, de întîmplarea auzită la Moscova, în timpul unui seminar de creaţie la Institutul Maxim Gorki, de la Konstantin Gheorghievici Paustovski. Bătrînul scriitor rus, cu vocea uşor răguşită, ne povestea despre o noapte petrecută într-o izbă rusească la Voznereni, pe malul lacului Onega.

— Sosisem cu vaporul la miezul nopţii. Era vară, în toiul nopţilor albe. Mergeam cu un grăsun, un tip cu mutră de castor, cu treburi importante prin partea locului. Era un flecar lipsit de sevă, care folosea o limbă păsărească de birocrat sec. Am găsit găzduire în izba unei bătrîne, unde rezemat de perete, se afla un mosneag plin de praf, cu ochii închişi.

— Rămîi, măicuţă, — mi-a spus bătrîna în grabă. — Noptează, te primim ca pe un oaspe. Numai că la noi e cam strîmt, n-ai ce-i face, o să trebuiască să-ţi aştern pe jos.

— Vaszicu, v-aţi organizat viaţa la un nivel scăzut, cetăţeanco — i-a zis grăsunul.

In clipa aceea, bătrînul de lîngă perete şi-a deschis ochii — erau plini de aleaţă, ca ai orbilor — şi i-a răspuns încet:

— Pe unul ca tine nici somnul, nici mintea nu-l căpătuieşte. Rabdă dacă-ţi place.

— Ia în consideraţie, cetăţene, cu cine conversezi — i-a zis grăsunul. — Se vede că pe la miliţie n-ai trecut.

Bătrînul tăcea.

— Păi, măicuţă — se jelui bătrîna — nu te mînia pe bătrîni! E un hoinar lipsit de casă, ce vrei de la el?

Dar grăsunul îşi avea idelle sale. Din vorbă în vorbă, dintr-un hartag într-altul, s-a dus să aducă un miliţian care să cerceteze documentele bătrînului. S-a întors după o vreme, însoţit de un miliţian ciufulit, cu faţa plină de pistrui.

— Ei, unchiaşule, — i-a zis cu asprime miliţianul, fă bine şi lămureşte-ne cine eşti. Arată-ţi documentele.

— Cine sînt, e simplu — i-a răspuns bătrînul, — numai că e cam mult de povestit. Şezi şi ascultă.

— Dă-i drumul mai repede! — a zis miliţianul. — N-am vreme să stau la taifas, trebuie să te conduc mai repede la secţie.

— La secţie avem timp să tot ajungem, drăguţule. Acolo eşti luat din scurt, n-ai cum să-ţi deschizi sufletul. Eu am intrat în al şaptezecilea an, mîine, poimîine, mor prin străini. Aşa că vrei, nu vrei, trebuie să mă rabzi.

— Hai, zi-i, — fu de acord miliţianul. Numai nu încerca să mă duci de nas!

— La ce să te duc! Viaţa mea e curată, n-o poţi încurca. Noi toţi Fedorievii, din cele mai vechi timpuri am fost birjari şi cîntăreţi. Prohor, bunicul meu, era un mare cîntăreţ. Pe tot drumul, de la Pskov la Novgorod i se auzea cîntecul tînguindu-se. Vocea trebuie păzită, doar cu rost e dată omului. Şi bunicu-meu şi-a ferit-o cît şi-a ferit-o, dar pînă la urmă s-a dus, a pierdut-o. Poate că ştii, ori poate nu, dar a trăit la noi, în judeţul Pskovului un băştinaş vestit, Aleksandr Sergheevici, poetul Puşkin.

Miliţianul zîmbi:

— Cum naiba să nu ştiu!

— Iacă-te, din cauza lui şi-a pierdut bunicu-meu vocea. S-au întîlnit aminoi la un iarmaroc, pe la mănăstirea Sviatogorskului. Bunicul a cîntat, Puşkin l-a ascultat, apoi au mers împreună într-o circiumă unde au zăbovit pînă noaptea. Nimeni nu ştie despre ce au vorbit, dar bunicul s-a întors acasă vesel, cu chef, deşi aproape că nu băuse. I-a spus mai tîrziu bunicăi: „De cuvintele şi de risul lui m-am îmbătat". Nastiuşka, aşa frumuseţe de cuvinte, mai frumoase decît cel mai straşnic cîntec de-al meu". Ştia bunicu-meu un cîntec care i-a mers lui Puşkin la inimă.

Şi numai ce l-am auzit pe bătrîn cîntînd:

Oh, pe cîmpuri albe, întinse,
Lacrimile cu omătul ni s-au amestecat...!

— Da, — oftă bătrînul, — multă vreme s-a mai scurs. A murit bunicu-meu la adînci bătrîneţe şi ăst cîntec i-a lăsat să fie cîntat de fiii şi nepoţii săi. Dar uite că m-am luat cu vorba... Intr-o noapte de iarnă, cineva bate în fereastra casei bunicului şi îi porunceşte lui să înhame degrabă pentru treburile stăpînirii. A ieşit bunicu-meu pe prispă şi numai ce vede curtea plină de jandarmi care se tot vînturau de colo pînă colo, sunînd din săbii. Ei, se gîndeşte el, iar sînt pus să duc ceva oameni. Dar în curte nu se vedea nici un deţinut ci doar o samie în care se afla un sicriu negru, legat cu frînghii. Cine o fi sărmanul ăsta, — se gîndeşte bătrînul — de-l duc şi la groapă ferecat, ce om o fi de se teme ţarul de el şi după moarte? Şi s-a apropiat bunicu-meu de sicriu, a şters cu mîneca zăpada de pe capacul negru şi a întrebat un jandarm:

— Pe cine ducem?

— Pe Puşkin, — i-a răspuns jandarmul. — Poetul. L-au omorît la Petersburg.

Bunicul s-a dat un pas înapoi, şi-a scos căciula şi s-a plecat pînă la pămînt în faţa sicriului.

— Asta ce-o mai fi, l-ai cunoscut, ori ce? întrebă jandarmul.

— I-am cîntat cîntece.

— Apăi de-acum n-o să-l mai cînţi!

Era o noapte straşnică, crăpa piatra şi răsuflarea îţi îngheţa în piept de ger. Bunicul a legat clopoţeii cailor să nu sune, a şi suit pe capră şi a pornit. In jur era linişte, numai tălpile samiei se auzeau sfîrîind pe zăpadă şi săbiile jandarmilor sunau şi tot sunau, lovindu-se de sicriu. L-a prins pe bunic năduful, şi-a adunat toate puterile şi a început să cînte cu alean:

Oh, pe cîmpuri albe, întinse...

Jandarmii îl loveau în spinare, dar bunicul nu auzea, cînta înainte. Cînd s-a întors acasă, s-a întins pe pat, tăcut. De atunci, pînă la moarte a vorbit răguşit, numai în şoaptă.

— Inseamnă că a cîntat din inimă — mormăi cu tristeţe miliţianul.

— Toate trebuiesc făcute din inimă, fiule, — i-a răspuns bătrînul. Iar tu te legi de mine ,cine sînt şi ce vreau... Iaca, un cîntăreţ. Asta mi-e meseria. Merg printre oameni şi cînt. Unde aflu un cîntec nou, îl învăţ pe derost... Cît despre documente, nu-ţi fie teamă am să îţi le arăt.

Şi bătrînul a scos de la brîu cu mîna tremurîndă o punguţă cenuşie în care se afla o hîrtie.

— Na, citeşte!

— La ce să mai citesc! — se supără miliţianul — nu mai am nevoie s-o citesc. Doar te văd şi aşa. Şezi, unchiaşule, odihneşte-te. Iar dumneavoastră, cetăţene — s-a întors el către grăsun — mai bine aţi merge să vă odihniţi la casa colhozului. Acolo vă e mai comod. Haideţi, o să vă conduc.

Au ieşit. Am luat hîrtia bătrînului — şi-a încheiat Konstantin Gheorghievici povestea — şi am citit:

„Dată lui Aleksandr Fedoriev, dovadă că el este culegător de cîntece şi poveşti populare, fiind retribuit pentru aceasta de către guvernul Republicii Karelia. Toate instituţiile locale sînt rugate să-i acorde sprijinul necesar".

Maşini de calculat automate în colhoz

De „M.S.S." am auzit prima oară în colhozul „Malenkov", din raionul Kievo-Sveatoşinsk. Interesîndu-ne cîte zile-muncă au totalizat membrii unei brigăzi, în numai cîteva minute, am obţinut de la contabilul Artiom Sidorovici Bogdanenko datele cele mai amănunţite: numărul de zile-muncă lucrate de colhoznici în ultima lună şi de la începutul anului, volumul muncilor executate şi chiar numărul de zile-muncă cheltuite pentru fiecare cultură în parte.

Cercetînd aceste informaţii ne gîndeam că arteiul trebuie să aibă un vast serviciu de contabilitate.

Dar am rămas foarte surprinşi aflînd că brigăzile nu mai au de mult socotitor şi întreg serviciul de contabilitate este compus dintr-un contabil şi un socotitor. Calcule care l-ar da gata pe cel mai pretenţios revizor, se realizează cu ajutorul staţiei de maşini de calculat — „M.S.S." (maşino-sciotnaia stanţia).

Asemenea staţie funcţionează de doi ani la S.M.T. Kievsk şi deserveşte 14 colhozuri. Staţia e situată într-o clădire cu un etaj. Tăbliţele de pe uşi indică: „Secţia calcul-perforare", „Secţia calcul analitic". Intrăm prin secţii şi vedem maşini de calculat care efectuează operaţii complicate.

Brigadierul scrie într-un tabel-tip denumirea culturii şi lucrările executate, volumul lor, numele şi pronumele colhoznicilor, de cîte ori au ieşit la lucru şi numărul orelor lucrate. Primind tabelele de la brigăzi, socotitorul le coase împreună şi le cifrează (toate datele trebuie să fie exprimate numai în cifre). In locul numelui şi pronumelui colhoznicilor, el scrie numărul contului personal iar în locul denumirii culturii — numărul ei convenţional. Acestea sînt toate operaţiile pe care trebuie să le efectueze serviciul de contabilitate al colhozului.

Tabloul astfel cifrat vine la „M.S.S." — în împărăţia automatelor de calcul. Aici, în secţia calcul-perforare datele se trec pe o cartotecă specială numită — de perforare. Cartoteca este trimisă apoi la secţia de calcul analitic, unde trece printr-un tabulator special — care se pare că este cea mai „inteligentă" din toate aceste maşini. Tabulatorul face totalul şi-l imprimă pe o bandă de hîrtie.

Tăiaţi o bucată din această bandă, lipiţi-o pe cartea de muncă a colhoznicului şi aveţi gata toate datele necesare despre munca pe care a prestat-o.

Afară de aceste completări la cartea de muncă „M.S.S" mai pregăteşte pentru colhozuri tablouri trimestriale şi lunare — tabulagrame: unele din ele ţin locul „Registrului de evidenţă a zilelor-muncă"; altele sînt expuse la administraţia artelurilor, unde fiecare colhoznic are posibilitatea să afle cîte zile-muncă i s-au calculat pe lună şi cîte — de la începutul anului; alt gen de tabeluri lunare arată cîte zile-muncă s-au cheltuit pentru fiecare cultură în parte.

Colectivul, destul de mic, al staţiunii de maşini de calculat continuă cercetările în vederea găsirii unor metode mai simple şi mai raţionale pentru ţinerea evidenţei în colhozuri.

V. GRIGORIEV

Fire de nitron

In laboratorul de fizică şi chimie coloidală al Institutului textil din Leningrad pot fi văzute obiecte cu aspect plăcut: pulovere, mănuşi, ciorapi. Admirîndu-le, îţi pui numaidecît întrebarea: „Oare din ce sînt fabricate — din lînă sau păr de cămilă?" Dar materiile prime din care au fost fabricate sînt: cărbune, petrol, calcar, azot şi gaze naturale.

De mulţi ani, laboratorul face cercetări pentru a crea noi fibre sintetice. Un colectiv de tineri colaboratori ştiinţifici, condus de candidatul în ştiinţe tehnice E.S. Roskin, a obţinut fibre sintetice de nitron, care nu sînt cu nimic mai prejos decît cele naturale.

In curînd, în magazinele sovietice vor apare lingerie, storuri, tort, aţă de cusut, cele mai variate produse de galanterie, vatelină — toate confecţionate din fire de nitron. Noua fibră sintetică nu poate fi atacată de molii, de acizi şi nici nu putrezeşte. Asupra ei nu acţionează nici microorganismele. Iată de ce din ea se not face plase de pescuit foarte rezistente şi care nu putrezesc, aţă cord, ţesături pentru filtre, vele, frînghii, odgoane etc. O rochie din ţesătură de nitron poate fi spălată de nenumărate ori. După spălare, nu este nevoie să fie călcată căci nu se şifonează la stors.

Pe pămînturile desţelenite se coace o recoltă bogată

(urmare din pag 1-a)

Muncitorii şi muncitoarele sovhozului au mulţumit fierbinte tovarăşului Hruşciov pentru că le-a vizitat gospodăria şi l-au asigurat că vor strînge la timp recolta bogată şi vor da statului cel puţin 2,5 milioane puduri de cereale.

Maşinile pornesc mai departe. Şi din nou aceeaşi priveliştе: lanuri nemărginite de grîu. Secretarul comitetului raional de partid, Teleakovski, povesteşte tovarăşului Hruşciov că sovhozurile şi colhozurile din raion vor da statului peste 25 milioane puduri de cereale de pe pămînturile desţelenite.

Oaspeţii se opresc în sovhozul „Ozirnii". In această gospodărie, nu de mult înfiinţată, s-au înălţat o mulţime de case bine construite. Tineretul a amenajat un mic părculeţ. Şi deşi arborii sînt încă mici, oamenii au credinţa fermă că odată cu sovhozul, aceşti copaci sădiţi de mîini tinere, grijulii, vor creşte în stepă şi o vor împodobi. In sovhoz au apărut zeci de familii. Oamenii s-au legat temeinic de stepa cîndva pustie.

— Grînele voastre sînt minunate, aţi lucrat bine — spune N. S. Hruşciov. — Acum trebuie să le adunaţi la timp. Statul vă dă maşini cîte vă trebuie. Autocamioanele trebuie să le folosiţi, după cum se vede, în primul rînd, pentru deservirea combinelor, pentru transportarea fără întreruperi a cerealelor. Grînele pot fi păstrate temporar şi în grămezi. Trebuie, desigur, să se cureţe bine platforma unde vor fi înălţate grămezile, să se aleagă cu grijă oameni, să se organizeze paza grînelor şi să se evite pierderile. Iar cînd veţi termina recoltarea, boabele trebuie transportate din aceste grămezi la centrele de colectare.

In discuţiile cu noii locuitori, tovarăşul Hruşciov a arătat că în sudestul regiunii Cikalov există condiţii bune pentru dezvoltarea creşterii oilor. Şi acum creşte iarbă minunată aproape pretutindeni. Aici oile pot fi hrănite fără prea multă bătaie de cap. Trebuie doar găsită apa. Dar sovhozurile se ocupă prea puţin cu creşterea oilor, lucru care nu este îngăduit. Poporul nostru are nevoie de mai multă lînă şi carne. Trebuie folosite toate posibilităţile pentru dezvoltarea creşterii oilor, cu atît mai mult, cu cît această muncă este foarte rentabilă — observă N. S. Hruşciov. Ea va ajuta la întărirea economiei colhozurilor şi sovhozurilor.

Secretarul comitetului raional de partid din Adamovsk, Teleakovski, răspunde: acum în raion există 50.000 oi, dar putem creşte peste 300.000.

Intîlnindu-se cu noii locuitori, N. S. Hruşciov s-a interesat de problemele vieţii de toate zilele. El a subliniat în repetate rînduri că sovhozurile trebuie să-şi creeze mai repede ferme de lapte bine organizate.

— Priviţi ce mulţi copii aveţi! E un lucru foarte plăcut. Dar copiilor le trebuie lapte. Sigur că nu e uşor să-l transportaţi de la cîteva zeci de kilometri. Unele sovhozuri noi au numai 10—15 vaci. Nu e suficient. Trebuie să obţineţi lapte şi carne din gospodăriile voastre.

S-a atras de asemenea atenţia asupra necesităţii de a se cultiva legume. Ar fi trebuit să se repartizeze pentru grădinile de zarzavat anumite parcele, care să fie arate cu tractorul; pe ele să se sădească cartofi şi legume cu ajutorul maşinilor, apoi să se dea aceste grădini muncitorilor. Ei le-ar lucra şi ar avea legume din grădini proprii.

Discutînd cu muncitorii şi conducătorii sovhozurilor, tovarăşul Hruşciov a spus în nenumărate rînduri că în fiecare sovhoz trebuie să existe o cantină bună unde oamenii să meargă cu plăcere. E important să existe o brutărie unde să se coacă pîine bună. Aceasta va elibera oamenii de muncile neproductive pe lîngă casă, le va ajuta să muncească mai activ pe cîmp şi la ferme.

Intr-o convorbire, venind vorba de materialele de construcţie, secretarul comitetului regional de partid, Poleanski, povesti despre interesanta iniţiativă a colectivului de la combinatul metalurgic Orsk-Halilovo. Ca şi la alte întreprinderi de acest fel, aici se adună multe deşeuri sub formă de zgură. Muncitorii combinatului şi-au propus să transforme această zgură în ciment. Ei au remăcinat zgura, i-au adăugat o cantitate corespunzătoare de calcar şi au obţinut ciment marca „150". Colectivul uzinei a hotărît ca, în cadrul acţiunii de ajutorare a colhozurilor, să fabrice anul acesta din deşeuri 10.000 tone de ciment. Au şi fost fabricate peste 1.200 tone.

In stepă, tovarăşul Hruşciov s-a întîlnit cu colhoznicii din artelul agricol „14 let Okteabrea" şi cu mecanizatorii din raionul Dombarovsk. Dovjenko, preşedintele colhozului, Pahomova, secretara organizaţiei de partid, Rîndin, secretarul organizaţiei de comsomol, combinerul Sokurenko, colhoznicii adunaţi şi mecanizatorii au povestit despre munca lor. Colhozul are 2.800 hectare însămînţate cu grîu. Recolta va fi de 12—14 chintale la ha.

— Din ultimii şase ani, cîţi au fost roditori? — întrebă N. S. Hruşciov, pe preşedintele colhozului.

— Trei ani, răspunde tovarăşul Dovjenko. Apoi adăugă că un an roditor compensează totdeauna anul precedent neroditor.

— Prin urmare, observă tovarăşul Hruşciov, — în condiţiile de aici poate să existe foarte bine gospodării cerealiere rentabile. Dovjenko şi colhoznicii prezenţi au confirmat.

In discuţia cu conducătorii colhozului s-a acordat deosebită atenţie necesităţii de a se înălţa construcţii culturale pentru colhoznici.

*

Sute de kilometri au străbătut tovarăşii N. S. Hruşciov şi N. I. Beleaev pe pămînturile desţelenite. Şi, pretutindeni ei au văzut recolte bune, lucrate de muncitorii din sovhozuri şi S.M.T.-uri şi de colhoznici. Pretutindeni oamenii au vorbit cu multă căldură şi dragoste despre măreţul Partid Comunist, care a trasat sarcina de a se valorifica pămînturile întelenite şi virgine, care a ridicat şi a însufleţit poporul la cucerirea acestor pămînturi.

V. POLEAKOV

SĂPTĂMÎNA

In numele păcii şi colaborării internaţionale

La agenţiile turistice din Londra domneşte multă însufleţire. Cu toate că cerul e mohorît, neprietenos, cu toate că anul acesta englezii nu s-au bucurat prea mult de soare şi căldură, se simte că vara e în toi. A sosit perioada concediilor de vară. De aceea se aud tot mai des convorbiri despre bilete de tren, despre excursii cu autobusul, despre vize şi paşaporte.

— Spuneţi-mi, vă rog, se poate călători în Uniunea Sovietică? — întreabă un tînăr pe un funcţionar de la biroul turistic.

— Firește că se poate. Sînt prevăzute în itinerar Moscova şi Leningrad. Se proiectează o croazieră cu escală în porturile sovietice de pe litoralul Mării Negre. Diferitele avantaje şi reduceri oferite turiştilor de către societatea sovietică „Inturist" deschid mari posibilităţi în faţa multor englezi de a vizita Uniunea Sovietică.

Ne interesa cine este acest tînăr care doreşte să-şi petreacă concediul în Uniunea Sovietică. Se numeşte Alec Worns. Cu doi ani în urmă a absolvit universitatea, iar acum îşi face stagiul la o firmă juridică din Londra. Peste un an speră să capete un post de avocat stagiar. Soţia lui este chimistă într-o întreprindere industrială.

— Ce vă face să plecaţi în Uniunea Sovietică? — l-am întrebat.

— O, aceasta este o veche dorinţă a noastră, încă din vremea studenţiei — răspunde Alec. Nu mai departe decît anul trecut această călătorie mi se părea aproape cu neputinţă de făcut. Existau diferite greutăţi politice. Atunci încă mai părea că Uniunea Sovietică se află la foarte mare depărtare de noi. Acum distanţa s-a redus.

Într-adevăr, s-ar părea că distanţa dintre Londra şi Moscova s-a redus vara aceasta. Legăturile turistice dintre cele două ţări se lărgesc. Se pare că cetăţenii simpli ai ambelor ţări iau în această direcţie exemplu de la guvernele lor. După vizita făcută în Anglia de tovarăşii N. A. Bulganin şi N. S. Hruşciov, U.R.S.S. a fost vizitată de ministrul Construcţiei de Locuinţe al Angliei, D. Sandis, de ministrul Aviaţiei N. Birch, de şeful Administraţiei industriei carbonifere, lordul Citrine. Intenţionează să viziteze acum Uniunea Sovietică ministrul Cărbunelui şi Energeticii. Primul ministru Eden şi ministrul Afacerilor Externe Selwin Lloyd au declarat că vor vizita Uniunea Sovietică în primăvara anului viitor. Recent s-a întors dintr-o călătorie în Anglia o delegaţie agricolă sovietică condusă de V. V. Matkevici, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. În prezent la Londra se află o delegaţie comercială sovietică în frunte cu V. A. Malişev, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S.

În ultima vreme se întăresc de asemenea contactele dintre parlamentul englez şi Sovietul Suprem al U.R.S.S. În Anglia se află o delegaţie a Sovietului Suprem condusă de E. A. Furţeva, membru al Comisiei legislative a Sovietului Uniunii. Parlamentarii sovietici au vizitat Londra, au luat cunoştinţă de activitatea parlamentului, au fost la universitatea din Cambridge, au vizitat Scoţia şi Walles. Membrii parlamentului englez au primit cu deosebită căldură pe deputaţii Sovietului Suprem.

— Trebuie să obţinem întărirea continuă a încrederii în relaţiile noastre — a declarat, împărtăşindu-şi impresiile despre întîlnirile cu oaspeţii sovietici, laburistul Stanley Ewans. Dacă vom realiza acest lucru, atunci cea de a doua jumătate a secolului XX va fi mult mai bună decît prima. De aceea acordăm atît de mare însemnătate întăririi relaţiilor dintre parlamentele Uniunii Sovietice şi Angliei.

În Anglia există însă cercuri care, după cum se vede, nu sînt interesate în dezvoltarea relaţiilor anglo-sovietice. Este vorba, în primul rînd de o mare parte a presei engleze. Ştirile care vorbesc despre întărirea relaţiilor de prietenie dintre poporul englez şi poporul sovietic sînt publicate de aceste ziare, de regulă, undeva în cuprinsul ziarului; ele pot fi găsite cu foarte multă greutate şi numai de un cititor atent şi perseverent. În schimb, orice născocire antisovietică debitată de aşa-numiţii „experţi în problemele sovietice" ocupă întotdeauna un loc de frunte în coloanele ziarelor.

Extrem de sărăcăcios a oglindit presa engleză călătoria făcută la Londra de delegaţia Sovietului Suprem al U.R.S.S. Cu mici excepţii, ziarele londoneze n-au socotit necesar să relateze cititorilor despre cuvîntările ţinute de conducătoarea delegaţiei, E. A. Furţeva. În aceste cuvîntări, după cum se ştie, se sublinia atitudinea prietenească pe care oamenii sovietici o au faţă de poporul englez.

— Spuneţi, vă rog, care este adevărul? am întrebat pe un ziarist cunoscut. Întărirea continuă a relaţiilor de prietenie dintre Anglia şi Uniunea Sovietică nu interesează oare opinia publică din Anglia?

Interlocutorul nostru a clătinat din cap: nu e vorba de opinia publică. Eu am întîmpinat delegaţia dvs. la aeroport şi am scris despre acest lucru un articol amplu pentru ziarul nostru. Redactorul n-a publicat însă nici un rînd. Unele ziare, a spus el, nu exprimă deocamdată „părerea liberă a colaboratorilor săi" ci interesele cercurilor influente. „Dvs. şi prietenii dvs., scria recent un cunoscut ziarist englez adresîndu-se cititorilor ziare, nu vă puteţi asocia pentru a întreţine o staţie de televiziune, nu puteţi edita un cotidian sau un săptămînal de dimensiuni obişnuite". Acest lucru îl poate face numai marele business. Tocmai de aici decurge atitudinea adoptată în oglindirea evenimentelor, atitudine pe care conservatorul englez Salburn a numit-o recent „o denaturare cu bună ştiinţă a noutăţilor".

Se înşeală totuşi acei care nădăjduiesc ca, prin propagandă rău intenţionată, să ascundă poporului vreme îndelungată adevărul. Acţiunile duşmanilor prieteniei anglo-sovietice nu pot împiedica popoarele ambelor ţări să se cunoască mai îndeaproape şi mai bine unul pe altul. „Cunoaşterea reciprocă dintre poporul englez şi cel sovietic progresează cu fiecare zi" — recunoaşte ziarul „Manchester Guardian". Aceasta este o chezăşie a dezvoltării colaborării internaţionale.

V. NEKRASOV

Sosirea unui grup de oaspeţi englezi pe aeroportul Vnukovo.

Avem multe să ne spunem

ILYA EHRENBURG

Documentele diplomatice se păstrează de obicei în arhivă. Acordurile comerciale sînt ţinute în mape, iar scrisorile de dragoste se conservă cu grijă fie în casete speciale, fie pe undeva într-un sertar, de unde sînt scoase din cînd în cînd pentru a fi recitite cu multă bucurie. Ele evocă deobicei multe amintiri plăcute.

Prin faţa mea se perindă imagini ale trecutului îndepărtat. Parcă-l văd pe Radişcev, filozoful rus din veacul al optsprezecelea, stînd aplecat deasupra cărţilor enciclopediştilor francezi. Înaintea execuţiei, decembriştii ruşi cugetau la Saint-Just. Pe Herzen îl văd în redacţia publicaţiei „Voix du Peuple". Iată o povestire a tînărului Turghenev despre zilele de iulie ale anului 1848. Iată tipografia clandestină din Petersburg unde tinerii zeţari culeg un articol al lui Valtès.

Despre toate acestea am citit. Dar pe Lenin l-am văzut chiar cu ochii mei la Père Lachaise...

Belinski se entuziasma de firea veselă a parizienilor. La bătrînul Hugo veneau tineri revoluţionari ruşi. În ţinuturile îndepărtate ale Siberiei, cei exilaţi de ohrana faristă citeau cu ardoare romanele lui Balzac.

În secolul al 18-lea, Karamzin, istoric şi literat rus, aflîndu-se la Paris, scria că dacă n-ar fi avut o patrie a lui, ar fi dorit să trăiască în Franţa. După vreo sută cincizeci de ani, tînărul Maiakovski, repetînd oarecum cuvintele lui Karamzin, scria: „Aş fi vrut să trăiesc şi să mor la Paris, de n-ar fi fost pe pămînt Moscova".

Îmi amintesc de serile petrecute de Turghenev la Flaubert, de tînărul Maupassant care aştepta cu nerăbdare ca volumele sale să fie apreciate de scriitorul Turgheney. Articolele pe care le scria Zola pentru „Vestnik Evropi" ce apărea la Petersburg, erau citite cu nesaţ de studenţii noştri. Cehov, aflîndu-se din motive de boală la Nissa, urmărea cu emoţie amănuntele procesului Dreyfus şi scria, tot pe atunci, lungi scrisori în care îşi exprima entuziasmul său faţă de măiestria lui Zola.

Bătrînul Dumas era un mare admirator al pitoreştilor din Rusia. Iar operele lui Tolstoi şi Dostoevski au găsit un larg răsunet în literatura franceză. Muzica rusă, de la Musorgski la Prokofiev, i-a delectat pe parizieni.

Vestitul colecţionar rus Şciukin, venind la Paris i-a descoperit pe valoroşii pictori Matisse, Picasso, foarte puţin cunoscuţi pe atunci. Iar cînd Matisse a venit la Moscova şi a descoperit pe vechiul pictor rus Andrei Rubliov a exclamat:

„De cînd mă ştiu, n-am văzut o asemenea pictură uluitoare".

Ce minunată a fost prietenia dintre Herzen şi Hugo, dintre Turghenev şi Flaubert, dintre Romain Rolland şi Gorki!

Mecinikov la institutul lui Pasteur. Tineri savanţi francezi în vizită la Pavlov.

Putem să uităm oare bucuria care a umplut inimile noastre la vestea eliberării Parisului, în 1944? Se poate uita că la Paris există Piaţa Stalingrad?

Popoarele noastre au născut mereu unul către celălalt şi sentimentele lor au fost totdeauna mult mai puternice decît orice discordie diplomatică.

Noi vrem să cunoaştem şi mai bine Franţa contemporană după cum şi francezii vor să cunoască şi ei mai bine cum şi în ce fel trăim noi. Trebuie să deschidem larg porţile pentru oamenii de ştiinţă, pentru artişti, pentru scriitori, chiar şi pentru simpli turişti care deşi au poate preocupări mai prozaice, vor şti totuşi să aprecieze frumuseţile Parisului şi ale Leningradului. Lăsaţi să vie la noi tinerii francezi şi pentru ei se vor găsi destule locuri în universităţile noastre, iar tinerii noştri vor să cunoască Sorbonna nu numai din cărţi şi albume. Să distrugi un pod e mult mai uşor decît să-l construieşti, iar popoarele noastre au nevoie de drumuri largi şi netede şi nu de prăpăstii.

În faţa noastră stă un scop măreţ şi nobil: să apropiem popoarele noastre prin mijloace care le-au fost totdeauna comune: prin relaţii culturale noi. Noi ne cunoaştem nu ca simple cunoştinţe; iar acum, vrem să stăm de vorbă, deoarece avem multe să ne spunem, să ne privim şi să trăim în acea apropiere creatoare, în atmosfera acelui sentiment de solidaritate spirituală în care au trăit popoarele noastre din vremurile cele mai vechi. Acest lucru îl vrem şi noi, îl vor şi francezii. Acest lucru este necesar lumii întregi.

De ziua Flotei maritime militare a U. R. S. S.

Oraşul-erou de pe malul Mării Negre

Era o dimineaţă de august cu cerul senin ca sticla. Soarele, săltat pe umerii orizontului, învăluia într-o lumină roşiatică întinderea nesfîrşită a mării. Acum, la răsăritul soarelui, marea, ici-colo forfecată de creste albe, părea ca de rubin. Acest spectacol matinal, feeric, privit de sus de pe puntea de comandă, te făcea să uiţi de oboseala drumului.

Deodată, un marinar din dreapta mea, cu binoclul la ochi, anunţă cu voce tare: „Se vede ţărmul sovietic!" Am privit într-acolo. Privirile nu puteau străpunge vălul alb de ceaţă al dimineţii. Dar, încet-încet, ceaţa se risipi, limpezind orizontul.

Un grup de marinari romîni în timpul vizitei la Sevastopol

Echipajul, precum şi ceilalţi călători „străini de navă", se treziseră de mult.

Vestea că ne apropiem de Sevastopol străbătu ca fulgerul puntea în lung şi-n lat. Fiecare dorea să fie primul care să vadă ţărmul ţării sovietice. Aveam senzaţia că nava parcă-şi mărise şi ea viteza.

Ne-am apropiat de Sevastopol. Ţărmul ca de argint se profila maiestuos în faţa ochilor noştri. Vedeam bine stîncile abrupte care se prăvăleau în mare, colinele dulci ale dealurilor, grupurile de clădiri, coşurile fabricilor, înălţîndu-se semeţe spre cer.

Sevastopolul ne-a apărut îmbrăcat în haine de sărbătoare. Locuitorii săi, marinarii sovietici şi ceilalţi militari, erau pregătiţi pentru marea lor sărbătoare şi aşteptau oaspeţii de peste hotare.

Ne-a ieşit în întîmpinare comandantul Flotei Sovietice din Marea Neagră, vice amiralul Parhomenko. De pe nava-amiral sovietică, ni se semnaliza: „Vă salutăm, prieteni dragi, cu ocazia sosirii în oraşul-erou". Am acostat în port, la daná, apoi am coborît pe chei. Pe dată am fost înconjuraţi de marinari sovietici.

...În după amiaza aceleiaşi zile am început vizitarea Sevastopolului. Braţ la braţ cu marinarii sovietici, cu marinarii bulgari — veniţi şi ei la Sevastopol — am pornit de pe cheiul portului spre oraş.

Pe şoseaua străjuită de pomi, ce se întinde ca o panglică spre oraş, pe străzile şi bulevardele Sevastopolului, înconjurate cu flori şi verdeaţă, eram salutaţi cu multă voioşie de cetăţenii cu care ne întîlneam.

Fără să-i mai rugăm pe însoţitorii noştri, aceştia au început să ne arate cele mai importante monumente şi locuri istorice din oraş, de care e legată întreaga istorie a Sevastopolului erou. Unul dintre noi a propus să vizităm muzeul istoric al Flotei Mării Negre.

Aici, totul îţi vorbeşte despre trecutul glorios al oraşului, al locuitorilor săi, al marinarilor care şi-au dat viaţa pentru a-l apăra. Sînt expuse aici toate machetele navelor de război care au participat la luptele pentru apărarea Sevastopolului în anii 1854—1855. Sînt nave de luptă cu trei sau mai multe catarge, cu velele întinse, construite de meşteri ruşi. De pe punţile lor de lemn au tras marinarii ruşi împotriva duşmanilor care veniseră să le cotropească patria. Tot aici se află macheta fregatei de pe care a comandat eminentul amiral rus Nahimov.

Privirile îţi sînt atrase de un şir de portrete. Sînt ale marinarilor de pe crucişătorul „Knеaz Potemkin Tavriceski", primii marinari ruşi care s-au răsculat împotriva autocraţiei ţariste; mai încolo — portretele marinarilor de pe crucişătorul „Aurora", navă ale cărei tunuri au vestit lumii întregi începutul unei ere noi. De asemenea, sînt expuse portretele nenumăraţilor eroi marinari, infanterişti maritimi, artilerişti de coastă, căzuţi eroic în luptă în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei.

Vizitarea acestui muzeu a făcut o puternică impresie asupra noastră. Eroismul legendar al poporului rus trezeşte sentimente de admiraţie pentru oamenii acestui mare pămînt.

Plimbarea prin pieţele Nahimov, Uşakov, Lenin, pe Bulevardul Mării, îţi inspiră o adîncă admiraţie pentru oamenii sovietici, care într-un timp scurt au reuşit să refacă oraşul lor distrus de fascişti.

În aceeaşi zi am vizitat „Panorama", o măreaţă lucrare de artă, situată în cel mai înalt punct al Sevastopolului. Acest monument de artă, care reprezintă episoade din războiul Crimeii — este legat de numele vestitului academician rus, pictorul Frank Alekseevici Rubo.

Seara, am participat la marea adunare organizată în cinstea Zilei Marinei Sovietice. Pavoazul electric ridicat pe catargele navelor se revărsa ca o feerie din o mie şi una de nopţi. Parada, demonstraţia sportivilor ucraineni, spectacolul dat de marinarii noştri, jocul de artificii — toate au făcut asupra noastră o impresie deosebită. A doua zi, am participat la parada navelor, închinată Zilei Flotei Sovietice.

... Am plecat de la Sevastopol cu multe amintiri. Sufletul rus deschis, ospitalitatea rusească proverbială ne au apropiat şi mai mult de oamenii sovietici, lăsîndu-ne amintiri pe care nu le vom uita niciodată.

Locotenent-major T. CERNAT

Garnizoana nemuritoare

Sînt bine cunoscute faptele de arme săvîrşite de apărătorii fortăreţei Brest care, în zilele de iunie şi iulie ale anului 1941, rămaşi departe în spatele frontului, au dus mai bine de o lună o luptă inegală cu cotropitorii hitlerişti la graniţa U.R.S.S.

Au trecut de atunci 15 ani.

Multă vreme s-a crezut că nici unul din apărătorii cetăţii n-a rămas în viaţă, că toţi au pierit în lupte. Totuşi, în ultima vreme au putut fi găsiţi în diferite oraşe şi sate ale Uniunii Sovietice 50 de participanţi la eroica apărare a Brestului care, după război, s-au întors din prizonierat. Printre ei se află şi cîţiva comandanţi ai unor unităţi care au participat la această apărare cu adevărat legendară. Cu prilejul împlinirii a 15 ani de la acest episod eroic, la Brest ca şi în alte oraşe ale U.R.S.S. au avut loc întîlniri cu supravieţuitori ai glorioasei apărări. În ziua de 24 iunie la Moscova, în sala Casei Centrale a Armatei Sovietice a avut loc o seară închinată acestei aniversări. Au participat, printre alţii P. M. Gavrilov din Krasnodar, maior în rezervă, în prezent pensionar; S. M. Matevosian, fost locţiitor politic şi secretar al biroului de Comsomol al regimentului de infanterie 84, azi inginer geolog la Erevan; A. A. Vinogradov, locotenent în rezervă, actualmente muncitor într-o uzină din Vologda; R. I. Abakumova, fost felcer militar, acum soră şefa la un spital raional din oraşul Kroma, regiunea Orlovsk; N. A. Egorov, locotenent în rezervă, azi colhoznic în regiunea Kalinin; A. I. Semenenko, locotenent major în rezervă, care acum lucrează în oraşul Nikolaev; P. S. Klipa din Briansk, care a luptat ca voluntar, neavînd atunci decît 14 ani precum şi căpitanul în rezervă K. F. Kasatkin, azi inginer la Iaroslavl.

Ştefan Şerbănescu şi-a recăpătat vederea

Într-una din zilele acestei săptămîni, în cabinetul Evdokiei Antonovna Budilova, medic şef la Institutul de oftalmologie „Filatov" intră un om ţinînd în mînă un buchet de trandafiri. Ruseasca lui e departe de a fi perfectă.

— Dragă Evdokia Antonovna — se adresă el medicului-şef — primiţi aceste flori în semn de recunoştinţă pentru dvs., pentru academicianul Vladimir Petrovici Filatov şi pentru întregul personal medical al Institutului. Mă întorc în patrie, la Bucureşti, perfect sănătos.

Cel care vorbea era artistul Ştefan Şerbănescu, în vîrstă de 34 de ani, din Bucureşti, căruia i s-a făcut o reuşită operaţie la ochiul drept, redîndu-i-se vederea.

La Institutul „Filatov" au mai fost trataţi în ultimul timp Hodja Isho din Albania, Vei Siao-tian din Pekin, Ivan Samson din Varşovia şi mulţi alţi bolnavi veniţi de peste hotare.

Pe adresa Institutului de oftalmologie „Filatov" sosesc numeroase scrisori din Paris, Berlin, Londra, New York, Roma, Praga, Pekin şi din alte oraşe ale lumii. Medici, lucrători ştiinţifici, bolnavi cer consultaţii, pun întrebări, primind întotdeauna răspunsurile aşteptate.

Un meci de şah internaţional în Antarctica

Şahiştii sovietici au obţinut o victorie într-un meci de şah neobişnuit. Acesta s-a desfăşurat în Antarctica.

În dimineaţa zilei de 1 mai 1956, staţia de radio a laboratorului geofizic din „Mirnii", a recepţionat o radiogramă de felicitare din partea staţiunii polare franceze din Ţara Adeliei, cu care cercetătorii sovietici păstrau un contact permanent. Francezii îi felicitau pe exploratorii sovietici cu ocazia zilei de 1 Mai. Odată cu aceasta, ei şi-au manifestat dorinţa să joace o partidă de şah prin radio.

Propunerea lor a fost primită cu multă bucurie. Condiţiile meciului şi îndeosebi selecţionarea participanţilor au devenit obiectul unor discuţii animate printre şahiştii din „Mirnii", deoarece printre cei 92 de cercetători sovietici sînt foarte mulţi amatori de şah.

Dar fiindcă francezii au ales numai doi concurenţi, după discuţii furtunoase s-a hotărît ca onoarea sportivă a expediţiei sovietice din Antarctica să fie apărată de meteorologul Nikolai Leonov şi geologul Evghenii Cervov.

În ziua de 10 mai, a început în Antarctica primul meci internaţional de şah transmis prin radio. Partenerul lui Leonov, meteorologul francez Pierre Dill, care juca cu albele, a transmis prima mişcare: 1. e2—e4. Radistul francez Maurice Sebba a interceptat începutul analog al lui Cervov.

În salonul care serveşte colectivului staţiunii „Mirnii" ca sală de mese şi club, amatorii de şah urmăreau cu mare atenţie pe tabla demonstrativă lupta, comentînd fiecare mişcare.

Mutările se făceau în fiecare dimineaţă. Leonov şi Cervov, împreună cu arbitrul sovietic al meciului — magnitologul Pavel Senko, şeful detaşamentului geofizic al expediţiei, veneau zilnic la staţia de radio, chiar pe furtună şi viscol. Alături de aparatele de radio, urmărind jocul pe tablele de şah, Senko transmitea arbitrului francez al meciului — chirurgul Gérard Bazilo — mişcarea următoare Leonov care a jucat cu negrele, a propus partenerului său francez să joace după sistemul apărării franceze, iar la rîndul său francezul Sebba, a ales sistemul rus.

Jucătorii sovietici au cîştigat ambele partide. Sebba a fost nevoit să cedeze la cea de a 33 mutare, iar Dill a depus armele la mutarea 32.

Meciul a fost un prilej de strîngere a legăturilor de prietenie, sahul contribuind într-o mare măsură la apropierea unor noi prieteni — cercetătorii sovietici şi francezi ai Antarcticei.

Meciul amical de pe continentul polului sud a luat sfîrşit. Dar şahiştii sovietici s-au angajat într-un nou concurs. De curînd, ei au început un meci la zece table de şah cu exploratorii de pe celălalt capăt al planetei noastre — cei din insula Dixon din Arctica. Zilele acestea s-au făcut primele mutări.

Solii studenţilor

Eşaloane comsomoliste... Acesta e răspunsul pe care tineretul sovietic îl dă la chemarea Patriei, părăsindu-şi locurile natale şi plecînd acolo unde-l aşteaptă sarcini măreţe, eroice.

La comitetul de comsomol al Universităţii „Lomonosov" din Moscova e mare fierbere. Toţi sînt preocupaţi de o singură problemă — de plecarea primului eşalon de studenţi care şi-au manifestat dorinţa să ajute la strînsul recoltei pe pămînturile desţelenite. Aproape 1.000 de oameni vor lua loc în vagoanele eşalonului comsomolist.

Telefonul de pe masa lui Boris Spiridonov, secretarul comitetului, sună necontenit: de la birourile de comsomol pe facultăţi se comunică neîncetat cum se desfăşoară ultimele pregătiri. Aici s-a împachetat materialul didactic şi cultural, dincolo se încarcă baloturile cu plăpumi, saltele şi cearşafuri — un dar primit din partea responsabilului de cămin. În vederea drumului atît de lung, studenţii s-au aprovizionat cu grijă. Ei iau cu dînşii toate cele necesare pentru bucătărie: căldări, vase de gătit, lighene, farfurii, linguri. Au avut grijă să ia şi felinare, deoarece pe cîmp nu poţi să te bizui pe lumina electrică.

Persoana cea mai solicitată în zilele acestea a fost Vadim Şabalin, locţiitorul secretarului. El a fost numit responsabilul eşalonului şi natural că pentru fiecare problemă toţi i se adresau lui. Pe unii îi interesa în ce sovhozuri vor munci, pe alţii — itinerarul şi ziua sosirii la destinaţie. Vadim răspundea tuturor cu răbdare:

— Vom lucra în sovhozurile „Roslavsk", „Ilisk", „Aksengorsk", „Dezhersk" şi în şase colhozuri din regiunea Alma-Ata.

Cu vreo două ore înainte de plecarea eşalonului, au năvălit în biroul comitetului, abia răsuflînd, două fete — Galina Krivorotova şi Svetlana Noglina, de la facultatea de biologie. Svetlana se întorsese chiar atunci într-o călătorie în Azerbaidjan, unde a participat la o expediţie ştiinţifică.

Cum s-a întors, a şi venit la comitet:

— Vreau să plec şi eu la strînsul recoltei.

— Aţi întîrziat — a răspuns Spiridonov celor două prietene. — Tabelele au fost deja confirmate.

— Cum am întîrziat? Am venit cu bagajele gata pregătite. Oare o să fim nevoite să ne întoarcem cu ele acasă?

— Dacă e aşa, se schimbă povestea — consimţi Spiridonov — poftim foaia de drum.

De fericire, prietenele s-au îmbrăţişat chiar acolo şi zîmbind se îndreptară spre uşă.

Înainte de plecarea trenului, piaţa din faţa universităţii era plină de sute de moscoviţi — părinţi, prieteni şi rude ai celor ce plecau, şi care veniseră aici să aducă salutul lor de rămas bun. Pe cei ce plecau îi puteai distinge îndată, cei mai mulţi dintre ei erau îmbrăcaţi ca pentru drum — în costume sportive. 400 de asemenea costume le-au fost dăruite de către colectivul universităţii. Mulţi dintre ei aveau viori şi mandoline. Iar Nadejda Nefedova, de la facultatea juridică şi-a luat cu dînsa o chitară; ea spera să-şi arate arta în faţa prietenilor.

Mitingul a fost deschis. La tribună se succedau, unul după altul, atît cei care plecau, cît şi cei care îi conduceau. Rectorul universităţii, academicianul Petrovski, le adresă studenţilor care plecau un înflăcărat salut.

— Vă felicităm pentru hotărîrea de a pleca pe pămînturile desţelenite — spuse el. Vă rugăm să lucraţi conştiincios şi să vă păziţi sănătatea. La toamnă, vă veţi întoarce la Moscova cu multe amintiri frumoase.

Peste puţin timp, voluntarii s-au îndreptat spre tren. În vagoane, repartizarea se făcu pe facultăţi: compartimente speciale pentru istorici, filologi, chimişti, jurişti. Unul din vagoane a fost ocupat de tinerii muncitori ai uzinelor „Krasnii Proletarii". Camioanele serviciului de auto-transporturi al metroului din Moscova au adus la gară un grup mare de tineri. Printre cei ce pleacă sînt viitori tractorişti, şoferi, combineri şi mulţi alţii.

Cînd s-a dat semnalul de plecare, de pe peron izbucni din mii de piepturi aceeaşi urare:

— Drum bun! Să vă faceţi datoria cu cinste!

Cu ochii unui ziarist indian

Viaţa politică şi economică a unui popor poate fi cunoscută în amănunt din cărţi. Cultura oamenilor, însă, nu poate fi înţeleasă şi preţuită aşa cum se cuvine decît privită cu ochii proprii.

Am sosit la Moscova într-o zi însorită. Prima mea dorinţă a fost să aflu cum îşi petrec oamenii sovietici timpul liber. N-am avut de aşteptat multă vreme: am văzut şi m-am încredinţat că numai într-un stat socialist pot fi create condiţiile necesare ca poporul să se poată dezvolta din punct de vedere cultural.

N-am venit dintr-o ţară socialistă, ci dintr-o ţară care tinde spre crearea unei societăţi de tip socialist. Poporul indian păşeşte înainte alegîndu-şi calea lui proprie de dezvoltare în economie, în cultură, în desfăşurarea vieţii obşteşti. De aceea e firesc că, studiind viaţa culturală a oamenilor sovietici, mi-am amintit de lupta compatrioţilor mei pentru dezvoltarea culturală. Numai astfel, prin comparaţii şi cunoscîndu-ne tot mai bine, putem învăţa unii de la alţii.

S-ar părea că-i de prisos să pomenesc de Expoziţiile unionale agricolă şi industrială. Aceste expoziţii însă sînt unice în felul lor deoarece ele oglindesc nu numai agricultura şi industria, ci şi cultura fiecărui popor al Uniunii Sovietice. Pavilioanele Expoziţiei reprezintă naţionalităţile şi regiunile ţării. Examinînd, însă, pe fiecare din ele, vizitatorul e pătruns de adevărul că toate popoarele U.R.S.S. trăiesc în armonie, ca membri ai unei mari familii frăţeşti.

Parcul de cultură şi odihnă „M. Gorki" mi-a amintit de următoarea întîmplare: Dintr-o îndepărtată regiune de munte a venit la Delhi un ţăran, care a intrat slugă la stăpîn. După o zi istovitoare de muncă, el a intrat într-o mică grădină a oraşului. S-a aşezat pe prima bancă liberă şi şi-a aprins o ţigară. Acasă, a spus stăpînului: „Oricine ar fi omul care a aşezat această bancă în grădină, el trebuie să fi fost nespus de deştept". S-ar putea ca întîmplarea povestită să pară ciudată. Dar trebuie să avem în vedere că aceste cuvinte au fost rostite de un tînăr ţăran neştiutor de carte.

Parcul „M. Gorki" cuprinde tot ce e necesar pentru a se asigura condiţiile de odihnă de care are nevoie poporul muncitor.

Universitatea de pe colinele Lenin din Moscova trezeşte alte sentimente. Privind-o, îţi dai seama că această uriaşă clădire nu este o simplă construcţie durată în piatră şi marmură. Ea este un organism viu, în care viaţa pulsează din plin. Faptul că învăţămîntul în această mare universitate este gratuit este de natură să mă uimească.

Vizitînd palatul „Ostankinsk" îţi dai seama cît de mare a fost chiar în anii de îobăgie măiestria artistică şi talentul poporului rus. Văzînd palatul „Şeremetiev" mi-am amintit de cuvintele rostite de N. S. Hruşciov atunci cînd a vizitat vechile monumente indiene. El a spus că aceste monumente au fost înălţate de robi pentru preamărirea şi permanentizarea gloriei regilor şi a conducătorilor de oşti, dar în realitate ele sînt un monument măreţ închinat muncii numeroşilor meşteri anonimi.

Deosebit de interesantă a fost vizita pe care am făcut-o la Kremlin. După cum se ştie, presa occidentală înfăţişează, deseori, Kremlinul ca un loc înconjurat de mister. N-am găsit acolo nimic misterios şi ne-am plimbat liberi pe întreg teritoriul Kremlinului. Pe neaşteptate am văzut trecînd pe lîngă noi maşini în care se aflau Voroşilov, Malenkov, Mikoian, mareşalul Jukov. Ei păraseau Kremlinul după o zi de muncă. I-am salutat şi ne-au răspuns. Totul a fost cît se poate de firesc şi de simplu.

Galeriile Tretiakov, unde am venit pentru a lua cunoştinţă de pictura rusă, erau pline de lume. Am fost surprins că aici se aflau nu numai cunoscători în pictură ci şi elevi, gospodine, militari de diferite grade şi alţii.

Firește că cea mai profundă impresie au produs asupra noastră dragostea şi respectul pe care oamenii sovietici le nutresc faţă de poporul indian. E cu neputinţă să uiţi felul în care sute de oameni ne-au strîns mîinile ori de cîte ori ne întîlneau pe străzi. În ochii oamenilor sovietici se putea citi atîta dragoste pentru noi încît am fost cu adevărat emoţionaţi. Adesea, eram înconjuraţi în parcuri de copii, care ne prindeau insigne de hîrtie. Privindu-i, îmi gîndit că, atunci cînd aceşti copii vor creşte, ei vor fi cei mai buni prieteni ai Indiei, vor dezvolta şi mai mult prietenia dintre popoarele ţărilor noastre, prietenie care s-a întărit atît de mult în ultimii ani...

Acum, cînd închei aceste rînduri aud pe stradă voci insuflețite, fîrîituri de melodii. Este miezul nopţii. Mulţi tineri se mai plimbă încă pe străzile proaspăt spălate de ploaie.

Poporul care poate munci cu atîta voie bună, care cîntă cu atîta bucurie, îşi va atinge cele mai înalte ţeluri, oricît de grea ar fi calea pe care ar trebui s-o străbată.

B. R. BATS

„VEAC NOU", organ al Consiliului General A K L U S Apare săptămînal Redacţia şi administraţia str. Ion Ghica 6—7. Telefon 3.03.10 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti.
ABONAMENTE pe 3 luni, 3 lei; pe 6 luni, 6 lei; pe un an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poştale, prin factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. STAS — 3452 — 52.